

OB 8. MARCU

Objavljamo prispevek pionirja Francija iz osnovne šole na Igu z namenom, da bo to hkrati tudi skupna ČESTITKA VSEH NAS NAŠIM ŽENAM, MATERAM, DELAVKAM, BORKAM OB MEDNARODNEM DNEVU ŽENA 8. MARCU!

TITO, REVOLUCIJA, MIR

Tovariš Tito je postal sekretar komunistične partije Jugoslavije že leta 1938. Tedaj se je začelo novo obdobje zgodovine naše domovine. Tovariš Tito je že takrat dejal, da bo novo vodstvo sestavljeno iz mladih ljudi, iz preprostega ljudstva. Iz tega ljudstva je bila sestavljena partizanska vojska in njeni voditelji. Tito je od otroštva vedel, kaj je revščina in pomanjkanje. Zato se je boril in vodil svojo vojsko, da bi nekoč bolje živeli in uživali svobodo. Hotel je, da bi tudi delavci imeli svoje pravice. Ko so po velikem trpljenju in mnogih žrtvah zmagali s svojim voditeljem Titom, se je začela svoboda. Takrat so dobili vsi zatiranci svojo pravico.

Posebno ženske v stari Jugoslaviji niso imele nobenih pravic, v svobodi pa so postale enako-pravne z moškimi. Za to imajo tudi vso pravico, saj so se tudi borile. V partizanih jih je bilo 100.000, padlo jih je 25.000. Ob nekem govoru je Tito dejal: »Ponosen sem, da sem vrhovni komandant armade, v kateri je tako veliko žena!«

Naša ženska sedaj lahko študira in se uči vseh poklicev. Pred vojno ni bilo žensk na univerzi, to je bilo samo za moške in še teh je bilo malo. Danes je skoraj vsaka žena in mati zaposlena, ima svoj denar in svoje pravice. Včasih pa je bila podobna sužnji in tudi otroci so bili reveži, ker mama nikoli ni imela denarja.

Kmalu bo 8. marec, takrat se bomo spominjali vseh mam in vseh delovnih žena. Tudi tistih, ki so trpele in umrle zato, da mi lepše živimo.

FRANCI ERJAVEC Osnovna šola Ig

Vsi družbenopolitični dejavniki v Ljubljani so podprli predlog, naj se sredstva za proslavljanje Dneva žena letos namenijo za razširitev delovnih in varstvenih prostorov Demonstracijsko eksperimentalnega centra za dnevno varstvo in delovno usposabljanje duševno prizadete mladine v Ljubljani. Poziv za to akcijo sta Svet za vprašanja družbenoekonomskega in političnega položaja žensk pri OK SZDL in Mestni svet ZSS že poslala vsem osnovnim organizacijam sindikata v Ljubljani.

SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE

STARA, A ŠE NEIZPETA PESEM

Ena od pglavitnih nalog izobraževalne skupnosti je večja kakovost osnovnega šolstva in razvijanje vseh oblik usmerjenega izobraževanja, tako za mladino, kot za odrasle, ob delu. Nizki osebni dohodki, odhajanje iz prosvete, neurejena stanovanjska problematika, nezadostno družbeno vrednotenje poklica in še marsikaj pa slabo vpliva na kakovost in idejnost pouka.

Naj zapišemo le nekaj problemov, o katerih so delegati razpravljali.

»Reševanje tovrstne problematike ni le stvar SIS,« je v svoji razpravi dejal Marjan Rogelj, delegat občinske konference ZSMS, »to je zadeva vseh delovnih ljudi in občanov. Zato bi

KOLIKO ŠOL

V občini deluje 13 osnovnih šol, od tega 5 samostojnih s 3917 učenci v 132 oddelkih in 8 centralnih z 18 podružničnimi šolami. Na centralnih šolah je 3362 učencev v 128 oddelkih, v podružnicah pa pridobiva šolsko učenost v 39 oddelkih 678 učencev. V podaljšano bivanje je vključeno 18,1 odstotka, v celodnevno šolo pa 4,5 odstotka vseh učencev v občini. Na Viču imamo glasbeno šolo s 575 učenci in 31 učitelji. Na področju občine deluje tudi 7 srednjih šol, 4 fakultete, 2 zavoda in 3 domovi za dijake in študente.

DOHODEK POD POVPREČJEM

Na osnovni šoli Bičevje je bil lani povprečni osebni dohodek 4.146 din, kar je 15,5 odstotka manj, kot v drugih družbenih dejavnostih v občini. Povprečni osebni dohodek, preračunan na pogojno nequalificiranega delavca v družbenih dejavnostih je 2.738 din, po podatkih Republiškega koordinacijskega odbora za razporejanje dohodka pa je bil v prvih devetih mesecih lanskega leta že 2.801 din. Povprečni osebni dohodek v osnovnih šolah, preračunan na pogojno nequalificiranega delavca, pa je 2.610 din.

se morali v krajevnih skupnostih s tovrstno problematiko mnogo bolje seznanjati. Dotaknil se je delovanja delegatskega sistema in ugotovil, da celo na nekaterih srednjih šolah še vedno nimajo sestavljenih svetov šol po tripartitem načelu.

Dotaknil se je tudi neurejene prehrane ne le učencev, temveč tudi prosvetnih delavcev in dejal: »Interesne dejavnosti na šolah niso le prostočasne aktivnosti, temveč morajo postati sestavni del rednega izobraževalnega sistema. Mentorstvo ne sme biti vprašljivo in biti odvisno le od pripravljenosti posameznikov za delo, kot se to dogaja sedaj.«

Z reformo šolstva naj bi ne le izvedli institucionalne spremembe, temveč moramo spremeniti tudi medsebojne odnose v učnovzgojnem

74 NEUSTREZNIH UČITELJEV

V osnovnih šolah je v občini zaposlenih 474 prosvetnih delavcev. Srednjo izobrazbo ima 187, višjo 153 in visoko 60 učiteljev. Neustrezno izobrazbo ima 7 učiteljev na razredni in 45 na predmetni stopnji ter 22 učiteljev v oddelkih podaljšanega bivanja. Izobraževalna skupnost skuša pomanjkanje nekaterih profilov pedagoških delavcev reševati z izrazito usmerjeno štipendijsko politiko. Nekaj prosvetnih delavcev se izobražuje tudi ob delu in sicer 29 na višjih in 31 na visokih šolah.

— Desetčlanska delegacija pobratene občine Lajkovac, ki jo je vodil predsednik izvršnega sveta Mihajlo Milovanović se je pogovarjala med svojim trodnevnim obiskom s predstavniki naše občine in delovnih organizacij o nadaljnjem skupnem sodelovanju predvsem na področju kmetijskega razvoja. Tako naj bi Ljubljanske mlekarne, Mercator in Poljoprivredna zadruga Klas v najkrajšem času izdelale in pripravile osnutek sporazuma o združevanju sredstev in dela, h kateremu naj bi kasneje dala soglasje oba izvršna sveta. Poleg tega dogovora so se predstavniki te pobratene občine pogovarjali še o možnostih sodelovanja na ostalih področjih družbenopolitičnega življenja. Med svojim obiskom so obiskali Elektromontažo, kmetijsko farmo Gmajnice, osnovno šolo Horjul, Kovinsko industrijo Ig ter turistično kmetijo na Črnem vrhu.

procesu. Kadrovsko problematiko bomo reševali lahko le s pravilnim, tako materialnim kot tudi moralnim vrednotenjem pedagoškega poklica.

Številne družbene dejavnosti hočejo imeti prednost. »Finančna odeja« pa je za vse premajhna in vsakega po malem zebe, »je ugotovil delegat druge delegatske konference. Finančne programe moramo torej »stlačiti« v okviru družbenega plana, v zdravstvu, otroškem varstvu in izobraževanju pa naj uskladijo svoje želje in sestavijo minimalne programe potreb.

»Kadrovskih problemov ne moremo reševati tako, da učence »silimo« v pedagoški poklic s trenutno ugodno štipendijsko politiko. Vsak se mora odločiti zaradi nekega notranjega nagiba, »je ugotovila ena izmed delegatk, ki je tudi potožila, da postaja poklic prosvetnega delavca vse bolj ženski poklic. Fantje, ki že končajo ustrežno šolo, se namreč mnogo raje odločajo za zaposlitev v gospodarstvu.

»Zahtevamo, da se osebni dohodki izenačijo s povprečnim dohodkom v družbenih dejavnostih v naši občini že s 1. 1. 1977 in ne šele v prihodnjem petletnem obdobju.«

Taka zahteva, ki je prišla izza govorniškega odra, zveni sicer nekoliko tuje, saj ne moremo nekaj zahtevati, temveč se moramo o reševanju problemov ustrezno medsebojno dogovoriti.

IVO BREČIČ

SPREJELI SKLEP

Delegati so sprejeli sklep, da poročilo o delu izobraževalne skupnosti sprejmejo skupaj s stališči izvršnega sveta. Celotno problematiko, ko so jo nakazali delegati, naj bi obdelale ustrezne službe in skupne zaključke posredovale na naslednji seji samoupravne interesne skupnosti in skupščine občine.

Izvršni svet skupščine občine meni, da se je SIS vključevala v razreševanje problematike na vzgojno izobraževalnem področju. Čimprej naj bi tudi ustrezno preoblikovali zakonske akte, ki določajo financiranje vzgojno izobraževalne dejavnosti. Takoj naj bi tudi zakonsko uredili status celodnevne šole. Življenje jo je namreč že sprejelo, zakon pa je sploh ne omenja.

Mestna izobraževalna skupnost naj bi v bodoče skrbela tudi za enakomeren razvoj celodnevne šole v vseh ljubljanskih občinah. V prihodnje naj bi šole sistematičneje in dolgoročneje reševale stanovanjsko problematiko prosvetnih delavcev. Mnogo več pozornosti moramo posvečati tudi družbenopolitičnemu izobraževanju pedagoških delavcev in večjemu vključevanju šole v življenje v krajevnih skupnostih. Pri lokacijah izobraževalnih centrov naj bi se v bodoče mnogo več dogovarjali z urbanističnimi službami.

OB ZAKLJUČKU TRODNEVNEGA SEMINARJA ZA SEKRETARJE OO ZK

AKCIJSKA KREPITEV

Občinski komite Zveze komunistov je tako kot vsako leto tudi v teh februarjskih dneh organiziral seminar za sekretarje osnovnih organizacij, člane komiteja in komisij. Namen seminarja, ki vsekakor predstavlja primerno in uspešno obliko usposabljanja je bil seznanitev in obravnavanje vprašanj mednarodnih odnosov (mednarodnega komunističnega in delavskega gibanja), zakona o ljudski obrambi, zakona o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah, nalogah, ki izvirajo iz zakona o združenem delu, aktualnih vprašanjih tekoče ekonomske politike v občini, idejnopolitični, kadrovske in organizacijske krepitvi ZK kot tudi o vlogi organizacij in članov ZK pri delovanju družbenopolitičnih organizacij.

izvajanju le te bo na prihodnji seji spregovorila tudi občinska konferenca ZK Ljubljana — Vič-Rudnik.

NAPREDOVANJA V ZRVS

V prvih februarjskih dneh so na slovesnosti, ki so se je udeležili predstavniki skupščine in družbenopolitičnih organizacij naše občine, podelili več kot 200 članom ZRVS napredovanja. Ob tej priložnosti je zbranim spregovoril predsednik občinskega odbora ZKB NOV Stane Vrhovec.

POSVETI MESTNEGA KOMITEJA ZK SMELEJŠI RAZVOJ

Komite mestne konference ZKS Ljubljana organizira v sodelovanju s komiteji občinskih konferenc ZK, skupščino mesta, socialistično zvezo, sindikatom in medobčinskim odborom Gospodarske zbornice posvete v vodstvu organizacij združenega dela po posameznih panogah.

Namen teh posvetov je prevzem zagotovitev celovitega pregleda ekonomskega položaja in razvojne usmeritve organizacij združenega dela ter njihove spodbuditve k smelejšemu in učinkovitejšemu napredku. To je tudi eden temeljnih pogojev za povečanje ekonomske učinkovitosti in krepitev samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v posameznih organizacijah združenega dela in gospodarskih panogah. Obenem pa je od tega seveda odvisen tudi uspešen ekonomski in socialni razvoj posameznih občin in mesta.

Na posvetih obravnavajo tudi vsa aktualna vprašanja samoupravne organiziranosti, dohodkovnih odnosov, integracij in kadrovske politike, kolikor so ta vprašanja neposredno vezana z obravnavo ekonomsko-razvojne politike. Na vsakem posvetu obravnavajo tudi vlogo in usposobljenost družbenopolitičnih organizacij, še posebej Zveze komunistov ter njeno neposredne naloge za uresničevanje razvojnih programov v organizacijah združenega dela.

Na posvete so praviloma vabljeni le delovne organizacije in sestavljene organizacije združenega dela, temeljne organizacije združenega dela pa le v primerih, kadar so povezane v delovnih organizacijah s sedežem zunaj Ljubljane ali kadar gre za večje in pomembnejše delovne kolektive.

Organizacije združenega dela s področja trgovine in raziskovalne dejavnosti sodelujejo na posvetih skupaj z ustreznimi panogami. Na posameznih posvetih sodelujejo tudi predstavniki interesnih skupnosti, bank in univerzitetnih organizacij.

BORIS ČRNE

KAKO IZVAJAMO DRUŽBENI DOGOVOR O TEMELJIH KADROVSKE POLITIKE

DIREKTOR Z OSNOVNOŠOLSKO IZOBRAZBO

Analiza je pokazala, da družbenega dogovora o temeljih kadrovske politike v občini Ljubljana Vič-Rudnik, ki so ga sprejeli 1971 in ga tudi stodoletno podpisali, ne izvajajo tako dosledno. To je ena temeljnih ugotovitev v poročilu o izvajanju kadrovske in štipendijske politike v občini, ki so ga obravnavali in sprejeli na zadnji seji vseh treh zborov občinske skupščine.

Izdelani akti o sistematizaciji delovnih mest so v večini delovnih organizacij (ponekod jih sploh še niso izdelali!) le odraz dejanskega kadrovskega stanja oziroma posnetek obstoječega kadrovskega potenciala. V sistematizaciji, pa tudi iz razpisnih pogojev za delovna mesta individualnih poslovnih organov in vodilnih delavcev lahko ugotovljamo nedoslednost pri določanju stopnje izobrazbe. Sicer pa skoraj nikjer niso izvedli sistematizacije delovnih mest zato, da bi ugotovili, kateri kadri so za določena delovna mesta potrebni in bi zato v zvezi s tem načrtovali kadrovske potrebe, temveč so jo izdelali zaradi izplačevanja osebnih dohodkov.

V anketi med podpisnicami so ugotovili, da od 50 organizacij, kolikor jih je bilo zajetih v vprašalnikom, dolgoročnega razvojnega načrta kadrov nima nobena, srednjeročnega ima 11 delovnih organizacij, kratkoročnega imajo v 19, nobenega načrta pa nimajo kar v 5 OZD. Podatek, da kar v 11 organizacijah nimajo načrta izobrazbevanja, postane nekoliko razumljivejši, če vemo, da se kar v 38 odstotkih delovnih organizacij sploh nihče posebej ne ukvarja s kadrovske problematiko.

V dveh letih in pol po sprejetju družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju štipendijske politike ga nekatere delovne organizacije še vedno niso podpisale. To so v viški občini: Fakulteta za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo, Fakulteta za elektrotehniko, Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo ter Vodogradbeni laboratorij. Njihovi razlogi in utemeljitve, zakaj še vedno stojijo ob strani, pa imajo dokaj majavne noge.

Po stopnji 0,5 odstotka od osebnega dohodka, ki je namenjen štipendiranju iz združenih sredstev, so v viški občini lani zbrali 6.560.000 din. Štipendisti iz naše občine so dobili 2.860.000 dinarjev, to je 44 odstotkov celotne vsote, preostali del pa se je solidarnostno prebil v tiste občine, kjer nimajo dovolj sredstev za svoje štipendiste. Trenutno je še nekaj štipendistov, ki niso pravočasno prejeli štipendij. V zaostanku z izplačilom so za mesec dni, vendar bodo že prihodnji mesec zaostale štipendije izplačali.

IVO BREČIČ

SEMINAR ZA PREDSEDNIKE IN SEKRE TARJE KRAJEVNIH KONFERENC SZDL

Občinska konferenca SZDL Ljubljana Vič-Rudnik je 10. februarja organizirala enodnevni seminar v Polhovem Gradcu za predsednike in sekretarje KK SZDL. Osrednji temi sta bili organiziranost KO SZDL in KS ter priprave na volitve 1978. O vsem tem je spregovorila Silva Jereb, članica izvršnega odbora predsedstva RK SZDL Slovenije.

Pri organiziranosti KO SZDL in KS je bila, tako v njenem izvajanju kot tudi v razpravi poudarjena množičnost in frontna organiziranost socialistične zveze ter v zvezi s tem širjenje odnosno pridobivanje novih kadrov. Pri tem je potrebno najprej ugotoviti potrebe, nato kadrovske možnosti, temu pa sledi prava porazdelitev dela. Motiviranost za politično delo je povezana s konkretnimi akcijami, zato mora aktivnost SZDL prodreti na vsa področja družbenopolitičnih in družbenih dejavnosti, ker bomo le-tako pridobivali ljudi za konkretno delo, nikakor pa ne smemo pri tem zanemariti priznanj za požrtvovalno aktivistično delo. S tem se tesno navezuje tudi akcijsko usposabljanje kadrov.

Med drugim je bila poudarjena tudi odgovornost vodstvenih organov in nujna povezanost ter sodelovanje organizacije SZDL in samoupravnih organov KS in občine. V ospredje pa med drugimi ugotovitvami iz

Glasilo občinske konference SZDL Ljubljana Vič-Rudnik. Urejata izdajateljski svet — častni predsednik dr. Josip Vidmar — in uredniški odbor: inž. Janez Čemazar, Milovan Dimitrić, Janja Dimitrovič (odgovorna urednica), inž. Alojz Habjan, Janez Jagodič, Stane Florjančič, Ivo Zalar. Tehnični urednik France Anžel. Uredništvo in uprava Ljubljana, Trg MDB 7-1, tel. 23-381, int. 26, tekoči račun SDK 50103-678-51173. Rokopisov ne vračamo. Tisk tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani. Glasilo dobijo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

prakse prihaja vse bolj potreba po nastavitvi administrativnih delavcev v teh organizacijah, t.i. organizatorjev političnega dela na terenu.

V pripravah na volitve 1978 pa nas čakajo zahtevne in obširne naloge, kot so ugotovili vsi prisotni. Tako bo potrebno takoj pristopiti k oceni dosedanjega delovanja delegatskega sistema, pokazati na vse njegove prednosti in slabosti. Ta ocena naj bi vključila vse prizadete dejavnike (družbenopolitične in družbene organizacije, SIS, skupščino občine itd.) in vsebovala tri dele in sicer:

- vsebinsko oceno, kjer je potrebno ugotoviti, kako delati naprej!
- kadrovsko-organizacijsko oceno, ki naj zajame vprašanje, kakšno strukturo delegacij potrebujemo, vprašanje številčnosti delegacij, ali posebne ali splošne delegacije ipd.?
- analiza človeka kot posameznika pri katerem bo potrebno ugotoviti njegove možnosti in sposobnosti pa tudi pomanjkljivosti. Pri tem bomo morali imeti pred očmi predvsem potrebe po določenih kadrih ter upoštevati rotacijo in reelekcijo.

Za vse to pa bo potrebno zlasti utrditi kadrovske in volilne komisije v KS in OZD in narediti bilanco doslej evidentiranih možnih kandidatov. Občinska in krajevne konference SZDL pa naj bi do meseca aprila, maja sprejele te ocene in izdelale politična izhodišča in kriterije za to predvolilno akcijo, temu pa bo sledilo samo evidentiranje in izvedba volitev.

Ob zaključku seminarja so prisotni sprejeli tudi delovni načrt krajevne konference SZDL za leto 1977, kjer poleg javne razprave o kmetijski in gozdarski problematiki in preobrazbi na vasi, ki se pravkar iztekajo, organiziranosti KO SZDL in KS ter priprav na volitve izstopa utrditev delovanja kadrovske-volilne komisije in koordinacijskega odbora za celodnevno osnovno šolo ter ustanovitev koordinacijskega odbora za razvijanje tradicij NOB in proslave.

ANDREJA BERLAN

ŽIVAHNO DELO KK SZDL POLHOV GRADEC IN ČRNI VRH NALOGE, KI OBVEZUJEJO

Krajevna konferenca, usklajevalca družbenopolitičnih aktivnosti delovnih ljudi in vseh organiziranih socialističnih sil postaja v kraju činitelj, brez katerega si kratkoročno ni več mogoče zamišljati urejenega življenja in dela. Posebno zdaj, ko so z novimi določili zakona o združenem delu in samoupravnega sporazumevanja ter dogovarjanja dani boljše pogoji za nadaljanje, še učinkovitejšo krepitev naših samoupravnih socialističnih odnosov, dobiva delo KK SZDL pomen, kakršnega bržčas ni imelo še nikoli poprej.

Tega se — tako kot v vseh naših krajih — prav gotovo zavedajo tudi v KS Polhov Gradec in Črni vrh. Da bi se nekoliko bolj seznanili z delom KK SZDL v teh dveh krajih naše občine, pa tudi z nalogami in problemi, ki ju spremljajo, smo naprosili predsednika KK SZDL Polhov Gradec Vlada Sotlerja in predsednika KK SZDL Črni vrh Jožeta Setnikarja za nekaj besed.

VLADO SOTLER:

»Naša organizacija deluje na vseh ravneh družbenega udejstvovanja. Tako smo ravnokar končali z javno razpravo o problematiki kmetijstva in prostorskem planu, na kateri smo obravnavali zlasti vprašanja kmetijske dejavnosti v našem kraju in vprašanje zazidljivih površin. Pri slednjem smo dali poudarek predvsem zaščiti obdelovalnih površin.

Zdaj, ko je ta razprava za nami, pa sodelujemo že v pripravah na proslave ob pomembnih letošnjih jubilejih. Tako za 40-letnico prihoda tovariša Tita na čelo partije, 1. maj, dan mladosti in 85-letnico predsednika Tita itd. Koordinator teh priprav bo naš izvršni odbor. Prav tako pa je

Vlado Sotler

Jože Setnikar

pred nami tudi pomembna akcija v zvezi s pripravami na volitve, na kateri bo poudarek na oceni delegatskega sistema v našem kraju in na evidentiranju priprav.

Delo bi radi razširili na čim širši sloj prebivalstva. Do zdaj določene naloge vedno opravljajo eni in isti ljudje. Vse delo usklaja in vodi devetčlanski izvršni odbor, ki je sestavljen na principu delegatskega sistema in vključuje predstavnike vseh družbenopolitičnih organizacij našega kraja. Žal pa ugotovljamo, da do zdaj nismo ravno najbolj sodelovali z mladinsko organizacijo in KUD Polhov Gradec. Vsekakor moramo tudi s temi vzpostaviti plodnejše odnose, saj bo le tako naše delo dobilo pomen, ki mu gre.

JOŽE SETNIKAR:

»Pri nas vse naloge in težave rešujemo skupaj s svetom KS. To zlasti zategadelj, ker je naša krajevna skupnost sila raztresena in ima sorazmerno majhno število občanov (skupaj vsega 547). Vendar pa s tem nočem reči, da občani ne bi bili delavni. Nasprotno. Naj smo imeli še tako kočljive probleme, smo vendarle do zdaj še vse rešili. Tako smo s prostovoljnim delom skoraj v celoti zgradili 46 km cest, kolikor jih imamo zdaj, uredili prenekateri objekti, izkazali pa smo se tudi pri nedavnem samopriskrbi. Lahko bi rekel, da smo bili celo za zgled. Prva je prišla namreč volit 83-letna občanka, svoj glas pa je prinesel tudi občan, ki je napolnil že 92 let. Tudi pri solidarnostnem prispevku za prizadeto Posočje prav gotovo nismo bili med zadnjimi. Skupno smo zbrali 10.000,00 dinarjev.

Prav tako pa so se naši občani v velikem številu odzvali tudi razpravi o zakonu o združenem delu, ki smo jo imeli pred časom. Na tej smo med drugim predlagali še nadaljna tri predavanja o kmetijstvu in gospodinjstvu. Razpravljamo pa tudi že o tem, da bi aprila pričeli z izboljšavami naše štiriletne šole, septembra pa morda z uvedbo celodnevne pouka. To bo naša poveljavna naloga za letošnje leto — mimo priprav na razne proslave in daril ostarelim občanom ob 8. marcu. V prostorihih štiriletne osnovne šole se v glavnem odvija tudi naše kulturno življenje. Resda v bolj skromnem obsegu, vendar s precejšnjo zavzetostjo. Naj k temu dodam, da je tudi sicer nekaj članov aktivno vključenih v prosvetno in kulturno delo.

Drugače pa je naš poveljavni problem oglaševanje občanov. Boljši zaslužek in ugodnejši življenjski pogoji jih vabita v dolino — bojimo se, da bo naš kraj nekoč ostal prazen. Radi bi obdržali vsaj mlajše občane, kajti, če se ti odselijo, bodo v kraju ostali le stari — za delo manj zmožni občani. S tem bi bil kraj neizogibno obsojen na propad. Z njim pa seveda tudi vse naše delo in trud, ki smo ga in ga še vlagamo v razvoj in izgradnjo kraja. Da bi vsaj nekoliko ublažili ta problem, smo pred časom razširili cesto s Črnega vrha proti Zalogu.

Sicer pa našo KK SZDL, ki šteje vsega 13 članov, tako ali tako sestavlja pretežno mlajši občani. Za zdaj kažejo še veliko volje do dela, kar je za razmere, v katerih se nahajamo, vsekakor zelo spodbudno, toda vprašanje je, kako bo v prihodnje. To bo pokazal čas.

BRANKO VRHOVEC

S posveta v KS Trnovo

POSVET S PREDSTAVNIKI DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ IN DRUŠTEV V KRAJEVNI SKUPNOSTI TRNOVO

Po seminarju za predsednike in sekretarje KK SZDL je pričela občinska konferenca SZDL Ljubljana Vič-Rudnik z organiziranimi posveti po krajevnih skupnostih naše občine z namenom, da se seznanijo z delovanjem krajevnih organizacij SZDL in ostalih družbenopolitičnih organizacij in društev v KS, nadalje s kadrovske problematiko ipd. ter se predstavniki družbenopolitičnega in družbenega življenja v KS dogovorijo o izdelavi ocene delovanja delegatskega sistema in o evidentiranju delegatov v samem predkandidacijskem postopku.

Kot prva je bila na vrsti KS Trnovo. Izredno številna udeležba predstavnikov prav vseh družbenopolitičnih in družbenih organizacij razen mladinske organizacije, ki tu še ni zaživela v pravem pomenu besede in njihovo dobro poznavanje situacije ter plodno razmišljanje je imelo za posledico zelo konstruktivno razpravo.

V krajevni konferenci, ki šteje 41 delegatov, so zastopane prav vse družbenopolitične organizacije in društva, slabo pa so zastopane delovne organizacije s tega področja. Konferenca ima 13-članski izvršni odbor. Spričo precejšnje obsežnosti in zahtevnosti nalog ter boljše delovanja konference naj bi se v bližnji prihodnosti ustanovilo tudi predsedstvo, v katerem naj bi bili predsedniki vseh družbenopolitičnih organizacij in društev.

Dokaj kritično so v razgovoru pristopili do kadrovskega vprašanja, katero se posveča še vse premalo pozornosti. Zaenkrat deluje tu skupna kadrovska komisija v KS, vendar pa bo potrebno ustanoviti koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja še posebej pri KK SZDL, ki naj bi bil sestavljen iz predstavnikov vseh družbenopolitičnih organizacij in društev. Le-ta naj bi spremljal tudi štipendijsko politiko.

Poudarjena je bila tudi potreba po tesnejšem sodelovanju z društvi in pa svetom KS in seveda delegacijami. Več pozornosti bodo v KS Trnovo v bodoče posvetili tudi delovanju hišnih in uličnih svetov.

Še posebej pa se bodo zavzeli za oživitve mladinske organizacije predvsem s tem, da jim bodo skušali nuditi ustrezne delovne pogoje in pomagati pri pridobivanju mentorjev.

ANDREJA BERLAN

PREDSEDNIK OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA JANEZ ČEBULJ

O DELU OBČINSKE ORGANIZACIJE ZVEZE SINDIKATOV V LETU 1976 IN NALOGAH V LETU 1977

10. februarja letos je občinski svet Zveze sindikatov Slovenije na letni seji sprejel poročilo o svojem delu v letu 1976 in delovni načrt za leto 1977. To pa je priložnost, da širši občinski javnosti občasno predstavim občinsko organizacijo Zveze sindikatov, ki ima preko 18 tisoč članov organiziranih v 190 osnovnih organizacijah sindikata, ki so vključene v 17 občinskih odborov oziroma organizacij sindikatov posameznih dejavnosti, katere povezuje občinski svet kot najvišji organ Zveze sindikatov v občini.

Leto 1976 — drugo leto prve štiriletne mandatne dobe sindikata — njegovi novi ustavni vlogi — je bilo izpolnjeno z bogato vsebino družbenopolitičnih aktivnosti in nalog, ki so nadalje razvile in okrepile organizacijo sindikata kot pomembnega družbenopolitičnega dejavnika in kot najširšo politično organizacijo delavskega razreda. Če je leto 1975 predstavljalo za sindikat čas njegovega novega organizacijskega konstituiranja in uvajanja v njegovo novo vlogo opredeljeno z ustavo, potem je leto 1976 že predstavljalo uspešen začetek razvijanja vrste njegovih programskih aktivnosti, ki izhajajo iz sklepov 8. kongresa slovenskih sindikatov in programskih dokumentov organov ZKS in SZDL ter družbenopolitičnega skupnosti. Za potrditev omenjenega položaja in aktivnost celotne občinske organizacije Zveze sindikatov je potrebno prikazati predvsem naslednja najpomembnejša področja sindikalnih dejavnosti v lanskem letu.

Pristopili smo k nadaljnjemu razvijanju in uresničevanju ustavnih vsebine samoupravljanja v združenem delu, kar se je odrazilo v najširši družbeni akciji za sprejem zakona o združenem delu.

Uveljavljali smo sistem samoupravnega družbenega planiranja, tako smo sprejeli samoupravne sporazume o temeljnih planov srednjeročnega razvoja ter družbenih planov za srednjeročno obdobje 1976—1980.

Uresničevali smo delavsko in družbeno solidarnost, ki se je uveljavila v uspešno opravljenih akcijah za zbiranje sredstev za odpravo posledic elementarnih nesreč v Posočju in na Kozjanskem, za sprejem 10-letnega programa izgradnje cest v Ljubljani, za vpis republiškega posojila na ceste ter za izvedbo referendumov o drugem samopriskrbi za izgradnjo družbenih objektov v Ljubljani.

Sprejemali smo družbene dogovore in samoupravne sporazume o samoupravno urejanje pomembnih družbenih zadev ter izvajanje aktivnosti za izpolnjevanje teh dogovorov in sporazumov.

Ustanovili smo klub samoupravljalcev v občini ter uspešno spodbujali njegovo delo.

Organizacijsko in kadrovske smo krepili vlogo sindikata v enotni fronti vseh družbenopolitičnih dejavnikov združenih v SZDL.

Ob tem je občinski sindikalni svet ugotovil, da je bila pri izvajanju sindikalnih aktivnosti in nalog dosežena visoka stopnja notranje enotnosti in da je bila celotna občinska organizacija Zveze sindikatov v letu 1976 s svojo aktivnostjo v središču vseh pomembnejših družbenih dogajanj in je s tem uspešno uresničevala kongresno geslo slovenskega sindikatov: »Nič, kar je pomembnega za delavce in združeno delo sindikata!«

Delovna usmeritev občinske organizacije Zveze sindikatov za leto 1977 je sprejeta na istih osnovah kot v preteklem letu, saj kongresno

sklepi predstavljajo štiriletno srednjeročno programsko orientacijo in naloge sindikatov in Zveze sindikatov.

Iz obsežnega delovnega načrta občinskega sindikalnega sveta za leto 1977 pa je potrebno izpostaviti zlasti naslednje najpomembnejše družbene naloge:

— uresničevanje zakona o združenem delu, kar se naj bi v letošnjem letu izrazilo predvsem v nadaljnjem razvijanju in izpopolnjevanju samoupravne organiziranosti in še doslednejšem izvajanju samoupravljanja ter v sodelovanju pri oblikovanju in sprejemanju novih samoupravnih aktov organizacij združenega dela;

— izvajanje aktivnosti za večjo delovno produktivnost, kar se bo odrazilo v sodelovanju pri oblikovanju in sprejemanju osnov in meril za delitev čistega dohodka na osebne dohodke po rezultatih dela in poslovanja ter za delitev dohodka v in med organizacijami združenega dela na osnovi vloženega dela in sredstev ter končno za stimuliranje izumiteljske in novatorske dejavnosti;

— izvajanje aktivnosti za ohranitev ter dvig življenjske ravni na osnovi boljših delovnih in poslovnih rezultatov in sicer predvsem v vključevanju v oblikovanje, sprejemanje in izvajanje stabilizacijskih, varčevalnih in drugih ukrepov ter s pospeševanjem organiziranja in delovanja svetov potrošnikov;

— nadaljnje razvijanje in krepitev sistema samoupravnega družbenega planiranja v tem, da se bodo družbeni plani sproti izpopolnjevali in dopolnjevali na osnovi analiz njihovega izvajanja v določenih krajših operativnih razdobjih ter da se bo še popolneje uveljavljalo ustavno načelo svobodne menjave dela na področjih družbenih dejavnosti ter tistih gospodarskih dejavnosti, ki so posebnega družbenega pomena, pri čemer morajo priti v dvodomnih skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti do večje veljave zbori porabnikov: in končno

— analiziranje stanja in delovanja delegatskega sistema v združenem delu, t.j. v organih samoupravljanja, v delegacijah zbora združenega dela in skupščin samoupravnih interesnih skupnosti. Na tej osnovi in na osnovi ocene dela delegatov v tekočem mandatnem obdobju bo v tem letu sindikat tudi nosilec obsežne in zahtevne kadrovske naloge v zvezi z izborom možnih kandidatov za delegate v skupščini za naslednje štiriletno mandatno obdobje, v obdobju pred volitvami v začetku leta 1978.

Težišče dela usmerja v letošnjem letu občinski svet Zveze sindikatov v občinske odbore oziroma organizacije sindikatov, zlasti pa v osnovne organizacije sindikata. Zato je sprejel tudi ustrezne programe za usposabljanje sindikalnih poverjenikov, delegatov in funkcionarjev za njihovo čimbolj uspešno delovanje v osnovnih organizacijah sindikata in s tem v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

Informacije med občani in delegacijami še ne potekajo tako kot bi morale, še vse premalo pobud prihaja iz njihovih vrst.

Predsednik zbora združenega dela skupščine Ljubljana Vič-Rudnik dr. DESAN JUSTIN pa je dejal:

»Ob tem ko se mandat prve delegatske skupščine počasi izteka, lahko ugotovimo, da predstavlja njeno uspešno delovanje kontinuirano uveljavljanje samoupravljanja v naši samoupravni socialistični družbi. Potrebno bi bilo analizirati dosežanje izkušnje o delovanju delegatskega sistema in ukrepati, da bi se še izboljšalo. S tem bo delavcem v OZD in občanom zagotovljeno sodelovanje pri odločanju.»

»Zbor združenega dela skupščine naše občine, v katerem je 45 delegatskih mest, je imel do sedaj 30 sej. Udeležba je bila polnoštevilna, delo v delegacijah pa še ni zaživel v polni meri. Na seje prihajajo večinoma isti delegati, ali pa se menjajo, vendar pa se delegacije pred sejo zbora po navadi ne sestanejo. Delegacije se nezadostno povezujejo s samoupravnimi organi znotraj delovnih organizacij, kar je bilo videti pri obravnavanju gospodarskih gibanj v preteklem letu. Razprave v OZD o tem vprašanju bi hitreje pripeljale do željene rešitve.

Za izboljšanje delovanja delegacij in njihovega povezovanja s samoupravnimi organi v samih delovnih organizacijah bi bila potrebna organizirana akcija družbenopolitičnih organizacij v organizacijah združenega dela.

Dnevni red je po navadi preobsežen, tako da posamezna seja traja več kot tri ure.

Po mnenju predsednika Justina bi lahko posamezne točke, ki so na dnevnem redu zbora, reševal Izvršni svet, zbor pa naj bi se bolj posvetil točkam dnevnega reda, ki so pomembnejše za dolgoročno politiko.

Predsednik Justin od nastavitve profesionalnega tajnika zbora združenega dela pričakuje boljše sodelovanje zbora in delegacij ter konferene delegacij.

Problem, ki je do sedaj, navzlic prizadevanju delegatov ostal nerešen, je sodelovanje zbora združenega dela z zborom združenega dela republiške skupščine.

F. PREŠEREN

DRUŽBENA SAMOZAŠČITA PODRUŽBLJANJE OBRAMBNE IN VARNOSTNE VLOGE

Sprejete naloge KK SZDL pri uveljavljanju zakona o ljudski obrambi in zakona o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah.

V začetku februarja je OK SZDL organizirala enodnevni seminar za predsednike in sekretarje KK SZDL v Polhovem Gradcu. Program seminarja je vseboval: organiziranost krajevnih organizacij SZDL in krajevnih skupnosti, priprave na volitve 1978, okvirni delovni načrt za 1977 leto in naloge KK SZDL pri uveljavljanju zakona o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah.

Poiskali smo Janeza Ranta, člana koordinacijskega odbora za LO in DS pri OK SZDL, ki nam je o obeh zakonih in samemu seminarju v Polhovem Gradcu dejal: »Na seminarju sem v kratkem razložil nekatere osnovne stvari glede uveljavljanja zakona o LO in DS, varnosti in notranjih zadevah. Uvodoma sem poudaril, da je dejavnost in izhodišče družbenopolitičnih in drugih organizacij (delovnih organizacij, KS, TOZD, SIS in ostalih) predvsem v sprejetih dokumentih, ki že opredeljujejo nekatere naloge s področja obrambnih priprav.

Naj jih omenim le nekaj: ustavna načela, stališča kongresa ZKJ in kongresa ZKS, SKLEPI PREDSEDSTVA SFRJ o obrambi, resolucija zveze konference SZDL o vlogi in nalogah socialistične zveze in drugih DPO pri krepitevi obrambnih priprav ipd.

Uresničevanje teh dokumentov in izvajanje nalog pa pride do izraza pri dejavnosti družbenopolitičnih in samoupravnih organizacij in seveda s krepitevijo obrambnih priprav in ob stopnjevanju te dejavnosti. Proces podružbljanja obrambe kot tudi varnostne funkcije se odraža v uresničevanju in uveljavljanju organiziranja družbene samozaščite, ki je v ospredju politične aktivnosti DPO in ostalih družbenih dejavnikov. Obrambna funkcija in družbeno samozaščita sta vedno samoupravni funkciji vseh družbeno političnih in ostalih organizacij ter pravica in dolžnost delovnega človeka in občana.

Proces podružbljanja obrambe in varnostne funkcije predstavlja prenos teh dveh funkcij s pooblaščenih državnih organov na delovnega človeka in občana in preko njega in njegovih delegatov na vse družbene institucije in organizacije. S tem pa bomo dosegli tudi krepitev LO in DS v bazi v KS in TOZD.

Sočasno s krepitevijo in razvojem samoupravnega sistema in samoupravnih družbenih odnosov se ti razvijajo tudi na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite ter tudi tu zagotavljamo pogoje, da bo delovni človek in občan prevzel svojo ustavno vlogo.

Krajevna konferenca SZDL mora postati najširši temelj družbenopolitične aktivnosti in usklajevanja akcij pri uresničevanju določil obeh zakonov. SZDL na vseh ravneh združuje in povezuje delovne ljudi in je pobudnica vseh razprav o varnostnih razmerah v sleherni okolici, hkrati pa razvija in krepi raven varnostne kulture.

Družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev ne moremo obravnavati ločeno od obrambnih priprav. Vse skupaj se uresničuje skozi enotni odbor za LO in DS, ki ga moramo ustanoviti v vsaki krajevni skupnosti in TOZD. Potrebno je omeniti, da bi bilo nesprejemljivo, če bi ta odbor imenoval pododbor in s tem prenesel svoje pristojnosti na poseben organ. Naloga in obveza odborov je, da skušajo doseči, da pridejo vsebina in določila zakona o LO in DS čimprej do izraza tudi v praksi. Zakon obvezuje organizacije v KS in drugod, da svoje samoupravne akte uskladijo z zakonom in s predpisi v njem in to najkasneje do 31. decembra letos.

V statutu KS je potrebno opredeliti namen uresničevanja družbene samozaščite (kako bodo krajni oblikovali sistem, izhajajoč iz možnih oblik morebitne ogroženosti), pristojnosti in naloge sveta KS do uresničevanja družbene samozaščite (sprejema ukrepe za njeno učinkovitost, smernice in stališča za delo odbora za LO in DS, analizira in sprejema oceno varnostnih razmer v KS, imenuje člane odbora in načelnike narodne zaščite na predlog odbora in v soglasju s svetom za LO in DS, opravlja pa tudi druge naloge, ki so določene v statutu in v samoupravnih pogovorih).

Na seminarju se je pokazala potreba, da bi bilo treba tudi v krajevnih konferencah formirati koordinacijske odbore za LO in DS, kot je to pri občinski konferenci SZDL. Poleg tega so udeležencem pojasnili tudi bistvene sestavine, ki naj jih vsebuje varnostna ocena v KS. Vanjo je

treba vnesti tudi politično varnostno oceno, ki so jo sprejele DPO v KS. Ocena se sprejema pred sestavo načrta, ki predstavlja celoto vseh ukrepov in aktivnosti v krajevni skupnosti. Od sestavi načrta je treba poudariti, da njegova vsebina ne sme biti abstraktna in pomanjkljiva, temveč da mora temeljiti na varnostnem stanju in potrebah KS.

Na koncu bi opredelili še aktualne naloge pri uresničevanju in organiziranju DS. Temeljna naloga je prenos aktivnosti v krajevno skupnost, vgrajevanje pravic in dolžnosti s področja DS in varnosti in statute in druge samoupravne akte. Odbori v KS in sveti v občini se morajo zavzemati za ustrezen kadrovske sestav odborov, če hočemo uspešno uresničiti naloge na področju LO in DS. Organizacija SZDL v KS in tudi navzgor se mora zavzemati, da bo celotna družbenopolitična dejavnost usklajena in da bodo vsi dejavniki družbene samozaščite delovali v smeri preprečevanja družbeno škodljivih pojavov — preprečevanje in opozarjanje na možnost razraščanja teh pojavov. In morda še to: udeleženci seminarja se bodo lahko podrobneje seznanili z zakonom o LO in zakonom o DS, varnosti in notranjih zadevah, uveljavljanju njenih določil na terenu in njihovem vnašanju v statute, na širšem seminarju, ki ga pripravljamo. IGOR KREVL

RAZMIŠLJANJA PRED GAUDEAMUS IGITUR...

Kadar pripeljemo neko svoje delo h koncu, se ponavadi ozremo nazaj, kako je bilo opravljeno, kakšen je bil namen in kako bomo najboljše uporabili dobljene rezultate? Pri slednjih nas zanima njihova realna slika, ne ocene v obliki števil. S te plati se zna seveda najboljše ovrednotiti vsak sam.

Po štirih letih šolanja na gimnaziji se zdaj vprašamo, v čem se pravzaprav razlikujemo od mlajših kolegov, ki bodo jeseni napolnili (številčno) praznino za nami. Nam je ustanova, kjer so nas pitali z znanjem in učnostjo cela štiri leta omogočila kakršenkoli razvoj? So se skozi ta leta v posamezniku izoblikovale sposobnosti, ki naj bi ga usposobile za prihodnje, zahtevnejše delo — študij? In ne nazadnje, kolik je njegov del pri vsem tem? V odgovor bi dobili različna mnenja, v katerih bi verjetno prevladovala skepsa pred optimizmom.

Odločitev, ki jo je letošnja (tudi prejšnje) generacija maturantov bolj ali manj uspešno obšla že ob koncu osemletke z vpisom na gimnazijo, je zdaj zopet tu. Tokrat sorazmerno letom, težja, bolj pomembna po svoji opredelitvi. Vendar sta v predmaturitetni mrzlici in nadaljnja usmeritev le dva izmed problemov, s katerimi morava opraviti bodoči bruc. Med mlajšimi kolegi ponavadi prevladuje mnenje, da je v zadnjem letniku in sploh maturantom najbolj »lušno«. V glavnem je res. Toda šalo dostikrat kaj kmalu vzame vrag, ki pride na dan že ob listanju »Izbiro visokošolskega študija«, se nadaljuje pri opravljanju zaključnega izpita in če je vse po sreči, konča tam nekje z nadvse prijetnimi administrativnimi postopki ob vpisu na »faks«.

V pomoč pri izbiranju imajo maturantje letošnji priročnik in informatorje z učnimi načrti, ki jih izdajajo univerze. Če je odločitev težka, se lahko obrnejo na strokovno službo poklicnega usmerjanja v skupnostih za zaposlovanje. Tam potem skušajo najti skupaj s psihologi najboljšo rešitev. Enkrat ali dvakrat opravljajo teste tudi na šoli. Tudi letos so univerze v Ljubljani za en dan odprle vrata vsem, ki končujejo šolanje na srednjih šolah. Bistveno novih stvari, za katere ne bi vedel že prej iz priročnika za izbiro študija, na informativnem dnevu na zveš veliko.

Odnos in besede tovarišev, ki so predstavljali različne fakultete, pa so bili dokaj zgovoren barometer trenutnega stanja kadrov na posameznih strokovnih področjih pri nas. Kjer so z mlajšimi kadri bolj na tesnem, so se na vse načine trudili pridobiti jih čim več. Tam, kjer je situacija obratna, jim je s hladnim nastopom verjetno uspelo odbiti določeno število interesentov. Izredno dobro pa so se morali počutiti nekateri dijaki, ki so se že odločili za določen študij, a so jim potem na kraju samem lepo povedali, da ne bo nič, ker da za to študijsko smer letos ni bil sprejet finančni načrt in podobno. Morda drugo leto.

Glede financiranja iz združenih sredstev med šolanjem je že zdaj znano, da bosta v naši republiki prišli na svoj račun le dve tretjini do zdaj prijavljenih študentov. V naši občini bo uslišanih približno 60 odstotkov prosilcev. Vsi ostali, ki se do zdaj še niso uspeli eksistenčno zavarovati s te plati, bodo pač morali potrpeti in počakati, da bodo ugotovljene družbene potrebe po kadrih. Le-te bodo znane, ko bo večina organizacij združenega dela naredila programe potreb po kadrih, ki jih potrebujejo. Upajmo, da kmalu.

In tako bo šel avgusta ali septembra — univerze si še niso edine ali bodo začele vse hkrati in kdaj — še en rod s precejšnjo mero korajžje, malo manjšo samozavestjo, novi obliki dela naproti, s kakršno je imel doslej opravka le izbir v življenju — pri maturi. Pa veliko sreče! ROBI DOLNIČAR

O odstranjevanju barakarskih naselij

Člani izvršnega sveta so razpravljali o družbenem dogovoru o postopnem odstranjevanju barakarskih naselij ter stanovanj VI. in VII. kategorije v Ljubljani. S pomočjo tega dogovora bi v Ljubljani tako omogočili postopno preselitev stanovanj v primernejša stanovanja. Prav tako pa bi prav s tem dogovorom vplivali tudi na organiziranje združenega dela, kjer so zaposleni stanovalci barakarskih naselij ter na krajevne skupnosti, na katerih območju so barakarska naselja ter stanovanja VI. in VII. kategorije za zagotovitev materialne in moralne podpore pri dokončnem reševanju oziroma odpravljanju barak in teh stanovanj.

O odkupu stavbnih zemljišč

Izvršni svet je sklenil, da se odkupijo vsa ponujena stavbna zemljišča v Pevčevi dolini in z odločbo prenesejo na krajevno skupnost Škofljica, ki je zadolžena za ureditev tega območja.

O ustanovitvi SIS za varstvo pred požarom

Člani so obravnavali osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi SIS za varstvo pred požarom, ki bo posredovan v obravnavo vsem TOZD in KS.

O razširitvi zaščitnih območij vodovodnih črpališč

V januarju in februarju je bila v Ljubljani v razpravi razširitev zaščitnih območij vodovodnih črpališč. Eno izmed teh — Iški vršaj je tudi v naši občini. Svoje pripombe in mnenja je prispeval tudi izvršni svet na svoji zadnji seji.

delegatsko življenje med nami

BESEDO IMATA PREDSEDNIKA ZBOROV

Tokrat smo za rubriko »delegatsko življenje med nami« izbrali predsednika zbora krajevnih skupnosti NIKA VALJAVCA in predsednika zbora združenega dela skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik dr. DESANA JUSTINA. Postavili smo jima vprašanja o strukturi in delu posameznega zbora, udeležbi delegatov in njihovi aktivnosti na sejah, o delovanju delegatov v delegacijah in njihovem povezovanju z bazo ter o možnostih večje demokratizacije samoupravnega odločanja, v skladu z določili ustave.

»Zbor krajevnih skupnosti sestavljajo delegati delegacij iz mestnih, primestnih in podeželskih krajevnih skupnosti. Ne glede na lokacijo

Niko Valjavec

Dr. Desan Justin

posamezne krajevne skupnosti so komunalni problemi na prvem mestu. Temu vprašanju posveča zbor krajevnih skupnosti največjo pozornost.

Naša občina se ne more pohvaliti z velikimi gospodarskimi zmogljivostmi, vendar gospodarska nerazvitost pesti zlasti podeželske krajevne skupnosti, kjer mladi zapuščajo kmetije in iščejo delo v industriji. Zaradi neurejene urbanistične politike se nekateri izseljujejo in tako še povečujejo pritisk na stanovanjske sklade v mestu. Ta problematika kaže, da se zbor srečuje z obsežnimi nalogami, ki so med seboj prepletene, zato jih mora reševati kompleksno,« je dejal predsednik zbora krajevnih skupnosti skupščine občine NIKA VALJAVEC.

»Zbor ima 36 delegatskih mest, udeležba na sejah zbora je polnoštevilna, saj delegate problematika, ki je na dnevnem redu sej, vedno pritegne. Delegati se večinoma aktivno udeležujejo razprav, kar kaže, da se tudi pripravijo nanje. Sej zbora se običajno ne udeležujejo vedno isti delegati.«

Predsednik Valjavec je hkrati delegat delegacije krajevne skupnosti Velike Lašče, zato je o delu delegacij krajevnih skupnosti Rob in Turjak dobro seznanjen, ker sta to delegaciji dveh sosednjih krajevnih skupnosti, s katerima KS Velike Lašče dobro sodeluje.

Poklicno delo, funkcija predsednika zbora KS občinske skupščine, predsednika zbora delegatov KS Velike Lašče, predsednika odbora za SLO in družbeno samozaščito in funkcija sekretarja ZK treh krajevnih skupnosti, vzameta našemu sobesedniku toliko časa, da ne utegne obiskovati delegacij drugih krajevnih skupnosti.

»Obstajata dva pomembna problema, ki zavirata uspešno delovanje delegatskega sistema. To je preobsežno in preveč strokovno napisano gradivo. Upoštevatvi moramo, da delegati niso strokovnjaki za posamezna področja, zato bi moralo biti gradivo preprosteje napisano in na seji in preprosto dviganje rok pri glasovanju. Preobsežno gradivo vzame mnogo časa delegacijam in delegatom pri pripravah za seje. Dejstvo je, da so delegati tudi delovni ljudje, zaposleni v delovnih organizacijah, da imajo tudi druge funkcije in končno tudi družine, ki jim morajo tudi posvetiti del svojega časa.

OBISKALI SMO KRAJEVNO SKUPNOST MILAN ČESNIK

GOSPODARSKO RAZVITA KS

Sodelovali so: (od leve): Anka Gaberc, Anton Košir, Emil Močilnik, Gregor ing. Kersnik in Branko Lampret

KS Milan Česnik je izrazito mestna krajevna skupnost, kjer pa je najslabše poskrbljeno za najmlajše občane. Otroški vrtec gostuje v baraki, del pa v hiši, ki je predvidena za rušenje. Oba oddelka sprejmeta skupaj okrog 120 otrok. Tudi ko otroci toliko zrastejo, da si oprtajo šolsko torbo, morajo po učenost v druge krajevne skupnosti, ali celo v občino Center. V prihodnjih letih bodo delno rešili ta problem, ko bodo dobili nov otroški vrtec iz samoprispevka II.

Predsednik sveta krajevne skupnosti ing. Gregor Kersnik je takole predstavil krajevno skupnost Milan Česnik.

»Po popisu iz leta 1971 prebiva v tej krajevni skupnosti 5038 ljudi, po površini pa zavzema 75 ha. Prevladujejo individualne hiše, blokov je le malo. Posebnost krajevne skupnosti je velika koncentracija srednjih šol, fakultet in inštitutov. Klub mestnemu značaju, gosti naseljenosti in velikemu številu poslovnih zgradb je še 30 odstotkov nezazidanega zemljišča, vendar ta zemljišča predstavljajo rezervati za bodoče gradnje inštitutov.

Zaposlenih je skupaj okrog 2500 prebivalcev, od tega v svoji krajevni skupnosti le 394, v svoji občini pa 614. Največ občanov je zaposlenih v občini Ljubljana-Center.

76 delovnih organizacij na teritoriju krajevne skupnosti ima 5816 delovnih mest, iz česar je razvidno, da večina delavcev prihaja iz drugih KS in občin. Delovnih organizacij je le malo proizvodnih, večinoma so šole različnih stopenj in znanstveni inštituti. V srednjeročnem programu skupaj z delovnimi organizacijami načrtujejo povečanje delovnih mest za 900 enot.

Financiranje KS ne poteka kot so načrtovali zavoljo tega, ker delovne organizacije ne nakazujejo na zbirni račun dogovorjene vsote 300,00 din na zaposlenega. Tudi če bi ta sredstva redno pritekala, ne bi zadostovala za financiranje vseh potreb krajevne skupnosti, zato razmišljajo kako pridobiti dodatna sredstva. Mnogo nalog je z novo

ustavo prešlo na krajevne skupnosti, niso pa se vzporedno reševali problemi financiranja teh dejavnosti.

Urejenih zelenih površin razen Toscaninijevega parka ni, nekaj je drevoredov ob ulicah in cestah. Najobsežnejše zelene površine so zasebni vrtovi.

V zadnjem letu je bilo v ospredju reševanje stanovanjskega problema petinštiridesetih občanov, katerih stanovanja je ogrožala talna voda. V sodelovanju s samoupravno stanovanjsko skupnostjo so 38 kandidatov za nova stanovanja uvrstili na prioriteto listo, polovico od teh se je že preselilo v nova stanovanja.»

»Financiranje krajevnih skupnosti ni urejeno, se je strinjal s predsednikom Kersnikom podpredsednik sveta krajevne skupnosti in predsednik odbora za splošni ljudski odpor Anton Košir. Del prispevkov, ki jih delovne organizacije in občani plačujejo v proračun občine, naj bi izločili za financiranje komunalne dejavnosti in urejanje okolja.»

V srednjeročnem programu imajo izgradnjo otroškega vrta. V programu samoprispevka II so udeleženi i z vrtcem za 80 otrok, vendar se v krajevni skupnosti zavedajo, da bodo potrebe ob zgraditvi znatno presegle njegove zmogljivosti, zato bodo v izgradnji vrta sodelovali s svojimi sredstvi tako da bo vrtec lahko sprejel 180 do 200 otrok.

Poleg tega imajo v načrtu komunalno ureditev, zlasti asfaltiranje ulic in pločnikov. Predvidena investicijska vrednost načrtovanih del je 5 milijonov dinarjev.

Priprave na SLO v skladu z zakonom

Novi zakon o združbeni samozaščiti je prenesel mnogo obrambnih nalog na krajevno skupnost. V skladu z zakonom so po hišah že organizirali hišno zaščito. V okviru samozaščite so sprejeli obrambni

načrt in načrt nabave opreme. V letu 1975 so organizirali predavanja na katera je bilo vabljen 2000 ljudi, odziv občanov je bil dober, kar 95-odstotna udeležba, v letu 1976 pa je bila na predavanjih 90-odstotna udeležba, je povedal predsednik odbora za SLO Anton Košir.

Družbenopolitične organizacije so premalo aktivne

Vsega sto komunistov je organiziranih v treh osnovnih organizacijah ZK. Po socialnem poreklu so to upokojeanci in gospodinje. Vseh komunistov, ki prebivajo v krajevni skupnosti je okrog 580. Preprost izračun pokaže, da jih večina ni aktivnih v krajevni skupnosti. Kadrovanje novih komunistov je oteženo, mladi se ne vključujejo v delo, ker svojo aktivnost realizirajo v delovnih organizacijah, je ugotovila sekretarka sveta ZK Anka Gaberc. Svet ZK, ki ima 37 članov je sedaj v pripravah za nov delovni program, katerega težišče bo večje sodelovanje s svetom KS in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami.

Organizacija ZZB šteje 350 članov, njihova poprečna starost je 67 let. Njihova aktivnost se omejuje na vzajemno pomoč sotovarišem v primeru bolezni ali težkega socialnega položaja. Ob pomembnih obletnicah naše polpretekle dobe se udeležujejo proslav in prenašajo tradicije slavnega in zmagovitega narodnoosvobodilnega boja na mlade, je dejal predsednik ZZB Angel Venturini.

Krajevna konferenca SZDL uspešno dela, ko gre za akcije republiškega ali mestnega merila, tako je uspešno izpeljala akcijo obveščanja občanov in izvedbe glasovanja za samoprispevek II. Prav tako je uspešno izpeljala akcijo za pomoč Posočju kjer so zbrali skupaj 80.000 dinarjev. V akciji posojila za ceste so zbrali 320 tisoč dinarjev. Pri obch zadnjih akcijah je aktivno sodeloval tudi Rdeči križ. Do tu je vse v najlepšem redu, je razmišljal podpredsednik KK SZDL Jože Žumer, problemi se pričnejo, ko želi krajevna konferenca izpeljati kakšno akcijo v krajevni skupnosti, tu ni pravega odziva občanov, zato bo potrebno najti zdravilo, a sedaj še ne vedo, kakšno naj bi bilo, da bo najbolj učinkovito. Krajevna konferenca sestoji iz 60 članov, ima svoj izvršni odbor s trinajstimi člani, vseh članov SZDL pa je 1750 ali 80 odstotkov vseh volilnih upravičencev.

Vse premalo mladih je vključenih v mladinsko organizacijo na področju krajevne skupnosti, je bila kritična predsednica OO ZSMS Romana Trebežnik. V svojih vrstah nimajo niti enega študenta. Tistih trideset mladih, ki so aktivni si zelo prizadevajo vključiti čimveč mladih v mladinsko organizacijo, vendar vse prizadevanje ni rodilo željenih sadov. Organizirajo in pripravljajo proslave, športne dneve in plese, vendar pride tudi na zabavne prireditve zelo malo mladih.

Kolikor jim čas dopušča se aktivni mladinci udeležujejo v komisijah za kulturo, SLO in šport.

Občinski organi ne kažejo pripravljenosti za sodelovanje

Takoj po volitvah je zbor delegatov zaživel s polno močjo, s časom pa je njegova aktivnost pričela upadati, delegati se niso več in se tudi sedaj vse manj udeležujejo sej. Bržkone je za takšno stanje vzrok občutek nemoči delegatov pri vplivu na posamezne odločitve. Občinski organi, od predstavniskih do upravnih ne upoštevajo, oziroma sploh ne vprašajo predstavnikov in delegatov krajevne skupnosti za mnenje pri gradnji objektov. Po drugi strani pobude, ki prihajajo iz baze pri občinskih organih ne padejo na plodna tla, kot primer je navedel predsednik zbora delegatov Emil Močilnik desetletno neuspešno prizadevanje krajevne skupnosti pri občinskih organih za asfaltiranje cest. V novi ustavi in zakonu o združenem delu je izrecno opredeljena oblast delovnih ljudi in občanov, le-to naj se realizira v praksi.

Ni izdelanih kriterijev, po katerih naj bi se financirale krajevne skupnosti, zaradi tega nastaja stihija pri delitvi sredstev med KS. Teoretično je delegatski sistem v novi ustavi dobro zamišljen, v praksi pa se le počasi približuje idealu iz ustave, je v procesu razvoja, je dejala predsednica delegacije za zbor krajevnih skupnosti Olga Krajger.

Na volitvah je bilo izvoljenih 11 delegatov v to delegacijo, vendar je po treh letih aktivnih samo še polovica. Nekaj se jih je odselilo, drugi so poklicno preveč zavzeti. Zakon določa za vsakega »izgubljenega« delegata nadomestne volitve, kar je v krajevni skupnosti zelo težko izvesti, zato predsednica Krajgerjeva predlaga enostavnejšo rešitev, namreč to, da se za vsakega »izgubljenega« delegata pritegne v delegacijo naslednjega kandidata s kandidatne liste, ki je na volitvah dobil največ glasov, kar bo treba upoštevati pri spremembah volilnega zakona.

Povezave delegacije z bazo praktično ni, poslužujemo se komisij sveta KS, od katerih jih precej deluje tvorno. Občani so redno obveščeni o problematiki in dnevnih redih sej posameznih občinskih organov v glasilu »Naša komuna«, vendar ne vemo, koliko občanov le-to prebere. Povezava delegacij z bazo naj bi potekala preko hišnih svetov in KK SZDL.

Gradivo za seje ni prirejeno problemsko, zato delegati ne znajo iz gradiva izluščiti problema, mnogokrat je gradivo tudi preveč strokovno.

Organiziranje družinskega varstva

Društvo prijateljev mladine, ki ga vodi Marta Vujec, bo podprlo akcijo KS za izgradnjo večjega vrta, kot je načrtovan s samoprispevkom II. Trenutno mamice z otroki od nekaj mesecev do treh let nimajo kje pustiti svoje malčke, če nimajo doma urejenega »babica servisa«. Društvo si že sedaj, a z bolj malo uspeha, v prihodnje si bo še bolj prizadevalo pridobiti in strokovno usposobiti varuške za te otroke. Otroci na teritoriju KS nimajo urejenega igrišča, zato društvo predvideva ureditev parka z igriščem na križišču Jamove in Jadranske ulice.

Premalo delegatov v splošni delegaciji

Splošna delegacija naj bi imela več delegatov, le-ti pa naj bi se grupirali za posamezna področja, kolikor je pač SIS. Tako ne bi prihajalo do problema, kateri delegat naj se udeleži seje. Vodja splošne delegacije Anton Dolničar je poudaril, da na sejah skupščin SIS vse premalo upoštevajo predloge in stališča delegatov. Vse premalo obvestil pride do občanov o delu SIS.

Pogovor je vodil:
MILOVAN DIMITRIČ
ZAPISAL: FRANCE PREŠEREN

Sodelovali so: (od leve): Marta Vujec, Anton Dolničar, Jože Žumer, Angel Venturini, Olga Krajger in Romana Trebežnik

POGOVARJALI SMO SE S PREDSTAVNIKI IZ TOZD KOOPERACIJA LJUBLJANSKE MLEKARNE

S KMETOM Z ROKO V ROKI

Ljubljanske mlekarne TOZD Kooperacija so v okviru delovne organizacije Ljubljanskih mlekar nekaj posebnega. Ta TOZD je namreč tisti, ki neposredno sodeluje s pet tisoč kooperanti sodelavci te velike delovne organizacije. Po številu zaposlenih pa tudi po bruto produktu TOZD Kooperacija ne predstavlja velikana v celotni organizaciji, vendar je izredno pomembna. Njene naloge niso le gospodarskega značaja, temveč segajo mnogo širše, saj ima tudi povsem družben in politični pomen. Skozi odnos, ki ga imajo v TOZD do kooperantov se namreč oblikuje pri kmetovalcih — kooperantih odnos do Ljubljanskih mlekar in do našega gospodarstva pa tudi družbe v celoti. Zato je treba funkcijo te TOZD gledati ne le z gospodarskega stališča, temveč tudi z družbenopolitičnega vidika. Če kmetje pri TOZD Kooperaciji vidijo interes za njihove probleme, interes za njihov razvoj in za izboljšanje njihovih razmer, potem vidijo v tem odnosu družbe do dolgo zapostavljenega kmetijstva. V neposrednih stikih in v povsem konkretnem življenju kmetovalci skozi prakso preverjajo ali se uresničujejo zapisana stališča o podpori hitrejšemu razvoju kmetijstva. Dejanski odnos družbe do kmetijstva se namreč zrcali v konkretnih odnosih med kooperanti in TOZD Kooperacijo.

Ker pa TOZD Kooperacija v primerjavi s podobnimi TOZD drugih delovnih organizacij, ki sodelujejo s kmeti, ni nekaj posebnega, je značilnost odnosov v naši občini tudi bolj ali manj odraz položaja kmetijstva v celotni republiki.

Sodelovanje

Kje vse sodelujejo kmetje z Ljubljanskimi mlekarjami? Kooperacija je razvejana, saj Ljubljanske mlekarne odkupujejo od svojih kooperantov vse, od borovnic do zobotrebec. Iz tega odkupa je v praksi izključen le les, saj so, kar zadeva gozdove, kmetovalci vezani na ustrezno gozdno gospodarstvo. Ta TOZD zagotavlja tem kmetovalcem prodajo njihovih pridelkov, svoji delovni organizaciji surovino za izdelke, sočasno pa predstavlja tudi vez med proizvodnjo in predelavo ter prodajo. S tem je v Ljubljanskih mlekarjah uresničeno načelo povezave od neposrednega pridelovalca do trgovine.

Kmetje prodajajo največ mleka in pitancev. Prodajo pa tudi povrtnine, zelje, jagode, viške sena (predvsem kislega) prodajajo pa lahko tudi vse gozdne sadeže, od borovnic do gob. Tudi zobotrebec odkupijo Ljubljanske mlekarne, saj so to tradicijo prevzeli od nekdanjega Agrokombinata Barje in želijo tako še naprej ustreči svojim kooperantom.

Seveda vse to, kar odkupijo v Mlekarjah, ne prodajo sami, temveč marsikaj prodajo ali pa posredujejo v nadaljnjo predelavo. Tak primer je jagodičevje, ki ga posredujejo največ tovarni «Presad». Pri prodaji mleka in govejih pitancev kmetovalci praktično nimajo težav, čeprav prodaja na tržišču obeh proizvodov občasno niha. Težave so vešahi le pri odkupu kislega sena in krompirja. Povrtnine pa kmetje, v kolikor so težave z odkupom, ponudijo sami na trgu. Kmetovalci, ki so mnogi polproletarci (torej delajo še v tovarni) se izogibajo prodaje tistih proizvodov, za katerih pridelovanje ali nabiranje je treba vložiti veliko ročnega dela. Ponuditi skušajo predvsem tiste pridelke, ki jih je možno pridobiti s strojno obdelavo. Tako so iz asortimana odkupa praktično izpadle gobe, preslice in zelišča. Zato pa odkupijo v TOZD Kooperaciji šest in pol milijona litrov mleka letno.

S svojim odkupom lahko zadostijo potrebam tržišča in ponudbi kmetov — pridelovalcev. Mlekarjam prodajo letno tudi sto ton česnje, deset ton borovnic in pet ton ribeza.

Bodočnost

Ljubljanske mlekarne TOZD Kooperacija skušajo svojim kooperantom zagotoviti lepšo bodočnost tudi z uvajanjem kmečkega turizma. Dve kmetiji kmetov kooperantov (v Šentjoštu in na Črnem vrhu) se že ukvarjata s kmečkim turizmom in imata polno zasedene zmogljivosti. Zaradi uspešnosti teh dveh kmetij so sklenili urediti še nove, med drugim tudi na Rakitni.

Inž. Jože Gerksič dela na delovnem mestu pospeševalca, je pa tudi sekretar IO OO sindikata.

«Ker s kmeti tako tesno sodelujemo, menimo, da je prav, da tudi poslovne uspehe žanjejo naši kooperanti in ne le delovna organizacija. Naša TOZD je bila več let na meji rentabilnega poslovanja, sedaj pa imamo dobiček. Pri desetih milijardah bruto produkta imamo odstotek dobička. Marsikje bi bili veseli, če bi imeli le minimalno izgubo, to da nimamo izgube pa je sploh uspeh. Nismo namreč ena tistih kmetijskih zadrug ali delovnih organizacij, ki prikazuje velik dobiček in kot osnovno dejavnost kmetijstvo, istočasno pa ne pove, da sfl prisluzijo dobiček s tem, da opravljajo špediterske usluge za rafinerije. Sklenili smo, da naj naši kooperanti sodelujejo pri delitvi dobička po vložnem sodelovanju. Seveda pa s tem prevzamejo na svoja pleča tudi odstotno enak delež izgube, v kolikor bo do nje prišlo. To je tudi razumljivo, saj ne morejo biti le pravice, obvez pa ne.»

Zaupanje

Inž. Franc Anželj, pospeševalec: »Naše rentabilno poslovanje kaže na to, da vlagamo tako mi kot kooperanti veliko truda, saj sicer pri cenah, ki so, ne bi poslovali uspešno. Cene kmetijskim pridelkom so večkrat neusklajene, posledica tega pa je padanje kupne moči kooperantov. To, da pada kooperantom kupna moč, ni dobro ne za nas ne za družbo kot celoto, ki potrebuje vse več hrane, torej vse več tržnih viškov, ki naj jih pridelajo kmetovalci.

Z našo kreditno in hranilno službo skušamo kooperantom omogočiti čim hitrejši razvoj in napredovanje, zato dajemo ugodna posojila tako za mehanizacijo kot za gnojila in še marsikaj. V viški občini dobijo kmetje tudi regres za krave, za načrte za hleve in za ventilatorje. Sami dajemo tri mesece brezobrestno posojilo za nakup gnojil. Kmetovalcem pomagamo tudi z obiski kmetij, s predavanji, uvajanjem novitet in poučnimi ekskurzijami.

Naše sodelovanje s kmetijsko delegacijo pri krajevni skupnosti z aktivom kmečkih žena in z aktivom mladih kmetovalcev ocenjujemo uspešno. Le na medsebojnem zaupanju je namreč mogoče graditi uspešno sodelovanje in le na bazi takega sodelovanja so možni uspehi.»

Vpliv

Inž. Jože Gerksič: »Tesno sodelujemo z okoli tri tisoč kooperanti, ki jih vključujemo v samoupravo. V delavskem svetu so večinoma kmetje, prav tako kot v samoupravni delavski kontroli. S tem smo

Ing. Mateja Platovšek

dosegli, da imajo naši kooperanti dejanski vpliv in možnost odločanja o vseh najpomembnejših stvareh v delovni organizaciji, saj vse to bistveno zahteva njih danes in jutri.»

Inž. Alojz Kernc, vodja poslovalnice za kmetijski repromaterial: »Mislim, da se naši kmetje — sodelavci ne morejo pritožiti, da pri nas ne dobijo repromateriala, čeprav se zgodi, da ga tudi zmanjka, kolikor ga tovarne ne dobavijo. Krmila sploh niso problem, prav tako tudi ne zaščitna sredstva. Celotna poraba je odvisna od cene. Zavedati se namreč moramo, da naši kmetje ne bi poslovali rentabilno, če bi računali vse svoje vloženo delo, saj je analiza Kmetijskega inštituta ugotovila, da je poslovanje kmetije, ki so jo vzeli kot vzorec, nerentabilno, če beležijo kmetovalci vse stroške. Cene izdelkov, ki jih kmet prodaja, niso usklajene s cenami izdelkov, ki jih mora kmet kupovati. Zaradi tega prihaja tudi do posameznih anomalij, prihaja do tega, da posamezniki niso pripravljeni vključiti se v celoto, temveč iščejo samostojno svoje lastno tržišče. To je v našem primeru zaradi bližine Ljubljane možno, seveda pa je čisto drugače v naselju trideset kilometrov preč, kjer so le kmetovalci in zadruga.

Posamezniki, ki ne želijo sodelovati z nami, pač redno dostavljajo mleko v posodicah po blokih svojim stalnim odjemalcem, seveda po ceni, ki je enaka tisti v trgovini ali celo višja. To mleko ni niti zajamčeno neokuženo niti nima predpisane maščobe, skratka ni tisto, kar zahtevamo od naših kooperantov in boljše kvaliteto odkupujemo po nižjih cenah. Zato bi bilo treba uskladiti cene kmetijskih pridelkov. Če se povrnem k prodaji mleka po blokih, je treba povedati, da kaže to na določene nepravilnosti v samem sistemu, saj je takšna praksa nevdzdržna in neprimerna. Kje ste v moderni državi, celo v kapitalizmu, kjer je zasebna iniciativa izredno forsirana, videli, da bi lahko kmet prodajal mleko brez kakršnihkoli živilskih pregledov po stanovanjskih naseljih.»

Inž. Jože Gerksič

Inž. Franc Anželj

Zavarovanje

«Skušamo poskrbeti tudi za socialno pokojninsko zavarovanje, torej za to, da bodo naši kooperanti imeli pokojnino», pravi tehnolog, analitik inž. Mateja Platovšek. »Pogoj za zavarovanje je pridelek dvajset tisoč litrov mleka letno ali pet enot živine. Tisti, ki izpolnijo ta pogoj, se lahko odločajo za pokojnino petih stopenj od stopetdeset do dvestosedemdeset tisoč starih dinarjev. Prispevki, ki jih morajo za to plačati mesečno, so odvisni od tega, za kako visoko pokojnino se odločijo. Povedati pa je treba, da so prispevki v vsakem primeru izredno visoki. To bi bilo treba urediti. Naši kooperanti imajo tudi možnost, da si nakupijo leta, torej pokojninsko dobo. Zaradi izredno visoke cene tega nakupa se zanj odločajo le izredno redki. V sklad socialno pokojninskega zavarovanja pa trenutno plačuje prispevke od tri tisočih kooperantov le petdeset kmetov. Kljub temu pa lahko rečemo, da socialni problem ni nihče, oziroma če hočete (odvisno od kriterija) so lahko socialni problemi vsi. Resnica pa je, da je le nekaj kmetov, ki je vzele posojilo, prosilo za olajšave, sicer pa plačujejo anuitete redno.»

Inž. Franc Anželj tudi poudarja, da bo v bodočnosti potrebno najti učinkovitejšo povezavo med osnovno organizacijo Zveze komunistov v TOZD Kooperacija in terenskim organizacijami ZK, skratka s tistimi, ki vključujejo kooperante. Člani OZK TOZD Kooperacija se že sedaj povezujejo s krajevnimi skupnostmi, vendar bi bilo moč še marsikaj izboljšati. Marsikaj bo boljše tudi potem, ko bodo uvedene v širšem obsegu proizvodne skupnosti, pa tudi strojne skupnosti, ki jih je že sedaj okoli sto.

TOZD Kooperacija in kmetje kooperanti so očitno na pravi poti, da bodo skupaj zgradili učinkovit sistem kmetijske proizvodnje, tak sistem, ki bo omogočal visoke pridelke in kvaliteto.

TEKST IN FOTO MILOVAN DIMITRIČ

Inž. Alojz Kernc

V CELOVITO KMEČKO ZAVAROVANJE

Sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja, tako v republiškem kot v zveznem merilu, bo moral že v bližnji prihodnosti doživeti korenitejšo spremembo. Sedanji sistem namreč po svoji vsebini ne ustreza družbenoekonomskemu in samoupravnemu položaju delavcev, ki se z ustavo uveljavlja na področju združenega dela. Uskladitev sistema z ustavo pa ne pomeni le spreminjanja oziroma dopolnjevanja posameznih določb veljavnega zakona, temveč zahteva povsem novo zasnovo družbenoekonomskih temeljev in samoupravnih odnosov.

V dosedanjih razpravah o usklajevanju sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja z ustavo je bilo sprejeto stališče, naj bi najprej uveljavili le najnujnejše spremembe in dopolnitve, saj je za temeljite spremembe celovitega sistema potreben daljši čas.

Za pripravo sprememb in dopolnitev zakona je zveznica skupščina imenovala posebno komisijo, v naši republiki pa taka komisija deluje pri izvršnem svetu. Ta komisija je nedavno tega že pripravila osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah republiškega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ga bo slovenska skupščina predvidoma sprejela že konec julija letos.

Katero spremembo in dopolnitve pa predvideva novela republiškega zakona? Upošteva sprejeta stališča v Jugoslaviji in Sloveniji, še zlasti pa stališča republiške skupščine o izboljšanju socialne varnosti borcev NOB pred 9. 9. 1943 oziroma 13. 10. 1943. leta, da se tem borcem zagotovi najnižja pokojninska osnova na višji ravni kot je sedanja.

Najnižja pokojninska osnova za te borce znaša v Jugoslaviji poprečni osebni dohodek delavcev v državi v zadnjem letu pred letom, v katerem borec uveljavlja pokojnino, v naši republiki pa poprečni osebni dohodek zaposlenega v SR Sloveniji. Zvezna novela vsebuje predlog, da se zaščitna pokojninska osnova v Jugoslaviji poveča za 6 odstotkov, v naši republiki pa je predlagano, naj bi se sedanja osnova povečala za toliko, da bi se polna pokojnina teh borcev čim bolj približala poprečju osebnega dohodka delavcev v SR Sloveniji.

Novosti, ki jih prinaša osnutek republiškega zakona o spremembah in dopolnitvah pokojninskega ter invalidskega zavarovanja, v marsičem posegajo tudi v celovito pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetov-kooperantov, ki smo ga z zakonom uveljavili pred dobrimi tremi leti.

Ugotovljamo, da se za tovrstno zavarovanje zavzema vse več kmetov-kooperantov, ki združujejo svoje delo in delovna sredstva z eno ali več kmetijskimi organizacijami in na svojih kmetijah ustvarjajo vsaj minimalni dohodek delavca v združenem delu. Po približni oceni je danes v vsej Sloveniji celovito zavarovanih okoli 3000 kooperantov in nekaj solastnikov na kmetiji.

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju kmetom-kooperantom daje možnost, ki jo republiška zakonodaja predvideva le še za nekdanje samostojne obrtnike, ki so se kasneje zaposlili — namreč dokup minulega dela.

Novost, ki jo predvideva 6. člen osnutka zakona o dopolnitvah in spremembah republiškega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, zadeva tudi vprašanje pokojninske dobe. Upošteva delegatsko pobudo o priznavanju dela v kmečkih delovnih zadrugah v posebno pokojninsko dobo, naj bi se v prihodnje to delo štelo v pokojninsko dobo tistim, ki jim je bilo to delo takrat glavni ali edini poklic.

Uveljavitev te novele bo približno 4700 občanom, ki te dobe še nimajo priznane, omogočilo, da jim bodo ta leta všteta v pokojninsko dobo.

Počasi, vendar zanesljivo izenačujemo delavce in kmete, saj se število zavezancev pokojninskega in invalidskega zavarovanja kooperantov iz dneva v dan veča. Popolne izenačitve delavca in kmeta v socialnem varstvu sicer ne bo kar čez noč, prej bo treba nujno dvigniti gospodarsko moč podeželja.

RADO RADEŠČEK

ZA BOLJŠO PRESKRBO OBČANOV

S kmetijsko problematiko se v Ljubljani nismo dovolj ukvarjali. Razlog za to je bil verjetno predvsem v razmeroma majhni udeležbi kmetijstva v gospodarski strukturi Ljubljane in majhnem deležu kmetijskega prebivalstva. Delež kmetijske dejavnosti v družbenem proizvodu je le 1,8 odstotka. V zadnjih letih opažamo, da je kmetijstvo še posebej zaostajalo za razvojem ostalega gospodarstva in tudi naraščajočimi potrebami mesta po kmetijskih pridelkih.

Tržni viški, ki jih proizvaja kmetijstvo v ljubljanskih občinah, pokrivajo le naslednji delež potreb Ljubljane po posameznih kmetijskih pridelkih: svežega mesa vseh vrst proizvedemo za skoraj tričetrť vseh potreb, jajc za 20 odstotkov, zelenjave in vrtnin okoli polovico, mleka približno 60 odstotkov, pri sadju pa lahko ugotovimo, da je le 3 odstotke pokritih potreb mesta iz kmetijske proizvodnje območja ljubljanskih občin. Če pogledamo podatke za regijo, vidimo, da kmetijstvo ljubljanske regije pokrije potrebe Ljubljane po mesu in mleku, ostalo pa ostaja še vedno kritično.

Glede na pomembnost letne kmetijske proizvodnje v tekoči preskrbi mesta, še posebej pa v primeru izrednih razmer, je potrebno, da v sklopu kompletnega razreševanja problematike preskrbe vključimo načrtnejše razreševanje celotne kmetijske proizvodnje na območju Ljubljane.

Družbeni obrati, zlasti govedorejski, so zaradi gospodarskih razmer in politike cen v zadnjih desetih letih v zelo slabem položaju, saj imajo zastarela osnovna sredstva in zato nerentabilno proizvodnjo. Znana so prizadevanja posebnega koordinacijskega odbora, ki si prizadeva za sanacijo mlečne proizvodnje na družbenih obratih, vendar lahko že sedaj ugotovljamo, da to ne bo rešitev na daljši rok.

Vložena investicijska sredstva za proizvodne objekte, mehanizacijo: napor kmetijske pospeševalne službe so rodili nekaj uspehov v zasebnem sektorju, kjer pa še vedno ostaja vprašanje, ali bodo le občinski skladi pospeševali zasebno kmetijstvo, ali pa bo ustanovljena v Ljubljani kmetijska interesna skupnost, ki bi poleg občin vključevala še vse ostale neposredno zainteresirane za razvoj kmetijstva (Gozdno gospodarstvo, predelovalna industrija, kmetijske zemljiške skupnosti, trgovina ipd.), ki bodo tudi pomagali kmetijstvu.

V srednjeročnem planu razvoja moramo čim prej izdelati prostorske plane in razmejiti zemljišča za kmetijstvo in za stanovanjsko gradnjo ipd. Neurejeno prostorsko planiranje je vplivalo na močno urbanizacijo v okolici Ljubljane, ki ni bila povsem načrtna in smo tako odvzeli kmetijstvu delež najboljših zemljišč. Prostorski plan so izdelali preteklo leto le v občini Moste-Polje.

Za uspešen razvoj kmetijstva v ljubljanski regiji pa je velikega pomena njegova tesna povezava z živilsko industrijo in trgovino. Zlasti velik pomen ima povezava s trgovino, ki danes pretežno oskrbuje ljubljanske potrošnike z osnovnimi prehrabnenimi proizvodi. Drugi del preskrbe predstavljata še živilski trgi in prehrabena industrija ter grosisti, manj pa je direktnih nakupov pri proizvajalcih samih. Tu gre zlasti za krompir, nekaj mleka in sadja.

Oskrba je v glavnem stihijska, brez večjega aktivnega družbenega vključevanja ter se rešuje skoraj izključno na podjetniški način. To, da posamezni udeleženci v procesu oskrbe niso medsebojno povezani, ampak vsak nastopa le izključno na osnovi lastnega podjetniškega interesa, je ena bistvenih slabosti obstoječega sistema oskrbe: poleg tistih, ki izvirajo iz nezadostne razvitosti in neizkoriščenosti vseh možnosti za optimalen razvoj lastne kmetijske proizvodnje.

Kakšna pa je maloprodajna mreža za osnovno preskrbo občanov? Glede njene razvitosti in strukture še vedno zaostaja za dejanskimi potrebami. Pojavljajo se še določena večja nesorazmerja med posameznimi soseskami, krajevnimi skupnostmi in občinskimi območji. Takšno stanje je posledica dosedanje nezadostno načrtovane izgradnje, pa tudi pomanjkanja objektivnih kriterijev izkoriščenosti prodajnih in skladiščnih kapacitet.

Takšno stanje je pripeljalo do vrste ukrepov Izvršnega sveta Skupščine mesta skupaj z občinami in organizacijami združenega dela. Tako je bila izdelana raziskava o oskrbi Ljubljane, obravnavana je bila problematika kmetijstva, vpeljan nov tržni red in ukrepi za izboljšanje ponudbe, z občinami, banko in investitorji izdelan program izgradnje trgovin v živilih.

S krediti, odobrenimi v letu 1976, bo zgrajenih 8 novih objektov, adaptirane bodo 3 trgovine. Dokončane pa so bile samopostrežna v Štepanjskem naselju, trgovina v Polhovem gradu in Velikih Laščah, končujoče pa trgovini pri »Ruskem carju« in v Trnovem.

Plan investicij Ljubljanske banke, podružnice Ljubljana za objekte, s katerih gradnjo pričnemo v letošnjem letu, nam pove, da bomo v Ljubljani kmalu dobili 14 novih objektov maloprodajne trgovske mreže, graditi pa bodo pričeli tudi tržnico za Bežigradom.

Poleg vseh teh ukrepov in dogovorov za razširitev zmogljivosti maloprodajne trgovske mreže in skladišč pa je najpomembnejša akcija za ustanovitev interesne skupnosti za preskrbo mesta. Poseben iniciativni odbor, ki ga je imenoval Izvršni svet Skupščine mesta, je pripravil družbeni dogovor (ki ima že 53 podpisnikov) o preskrbi, ki opredeljuje obveznosti in pravice vseh izvajalcev in uporabnikov v preskrbi mesta, obenem pa povezuje vse njihove interese, ter je podlaga za izvedbo ustavnega načela o medsebojnem povezovanju proizvodnje in trgovine na osnovi delitve dela in sredstev na dohodkovni osnovi.

Dogovor pa tudi obvezuje udeležence za ustanovitev samoupravne interesne skupnosti za preskrbo, v okviru katere se bo razreševala v bodoče celotna problematika preskrbe Ljubljane. Poleg tega obvezuje vse podpisnike za oblikovanje posebnega izravnalnega sklada, s pomočjo katerega bo pospeševana kmetijska proizvodnja, predelava in maloprodajna mreža ter se bodo izravnala tveganja v proizvodnji in distribuciji. To pa bo omogočilo stabilnejšo ponudbo in cene ter urejenejšo preskrbo Ljubljane.

Tudi sami potrošniki se bomo prek svetov potrošnikov vključevali v interesno skupnost za preskrbo mesta in tudi tako vplivali na razvoj preskrbe in uresničevanje naših interesov na tem področju.

BORIS ČRNE

GASILSKO DRUŠTVO V ŠKRLOVICI

O vasi Škrlovice pri Velikih Laščah je bilo do danes bolj malo slišati. Leži na skrajnem jugu naše občine ob meji z ribniško občino. Pa vendar v tej vasi že pet let uspešno deluje samostojno gasilsko društvo. Ob izredni zavzetosti vaščanov omenjene vasi in zaselkov Podpoljane in Zlati rep so s prostovoljnim delom in sredstvi zgradili gasilski dom, nabavili dve brizgalni in tako ustanovili gasilsko društvo Škrlovice.

Kljub majhnemu članstvu je društvo v petih letih doseglo pomembne uspehe. S svojo desetino so sodelovali na vseh tekmovalnih sektorjskega in občinskega značaja. Krona vsega pa je bil nakup novega avtomobila in lani avgusta uspešno izvedena veselica.

Dejavnost društva ni usmerjena le v akcije ob požarih in drugih nesrečah, pač pa tudi v urjenje mladih strojnikov, sodelovanje na tečajih prve pomoči in izvajanje dejavnosti civilne zaščite.

Sami vaščani pravijo, da so ti uspehi plod velike zavzetosti in delavnosti njih samih. Pred petimi leti so bili namreč vključeni v gasilsko društvo Dvorska vas, vendar so bili tu zapostavljeni. To je bil tudi poglavitni razlog, da so se osamosvojili in kljub velikim finančnim in materialnim težavam postali zgled vsem okoljskim društvom.

Na zadnji seji občnega zbora so si zadali nove cilje: vključiti v društvo čim več mladih in jih usposobiti za dejavnosti, ki ne bi bile gasilskega, temveč tudi širšega družbenega pomena, uskladitev medsebojnih odnosov tako v zasebnem, kot v društvenem smislu in širiti dejavnost civilne zaščite.

METOD ŽUŽEK

PRISPEVEK NAŠEGA OBČANA CIRILA STANIČA

ZELENI PLAN OBČINE LJUBLJANA VIČ-RUDNIK IN LJUBLJANSKO BARJE

Skupščina občine Vič-Rudnik je dala v javno razpravo zeleni plan naše občine. Iz objavljenega gradiva je bilo razvidno, da območje Ljubljanskega barja ni podrobneje zajeto in obdelano v gradivu.

To je povsem razumljivo — saj leži Ljubljansko barje neposredno ob samem mestu in vedno več je interesentov, ki se v eni ali drugi obliki zanimajo za možnost koriščenja sedaj še zelo slabo izrabljenih površin Barja. Iz prikazanega načrta celotnega območja Barja, ki meri ca. 160 kvad. km, je trenutno najbolj važna ugotovitev, da je z nekajletnimi poplavami ogroženo do 80 kvad. km in vsakoletnimi ca. 10 kvad. km barjanske površine. Pri tej ugotovitvi je zelo važno tudi to, da sega poplavno območje vse do strnjene obrobja južnega dela mesta, tja do Jurčkove poti in Rakove jelše.

Nesporno je, da smo že zgradili ob južnem delu mesta nekaj 100 črnih gradenj na poplavnih površinah in da se ta pritisk na Barje ne manjša, ampak veča.

Nova avtocesta Ljubljana—Vrhnika, ki je stvarno industrija za promet, bo v svojem poteku ob sedanji Tržaški cesti vplivala na obrobno naseljeno območje. Zato bi bilo treba že sedaj izvršiti in avtocesto reden priključek tudi na Logu, za pokrajinske prometne potrebe proti Podpeči in Škofljici ter Rakitni in Horjulu ter za povečanje izrazito spalnih površin vseh barjanskih vršacev in hribskega obrobja Krima ter Horjulskega gričevja.

Zal smo šele sedaj ugotovili, da se da Barje gospodarsko bolj izkoristiti, če ga smotrno nasipavamo. Tako že rešujemo Murgle in bodoče zelene površine podjetja Emona južno ob Čurnovcu. Že sedaj lahko vsaj pogozdimo deponije smeti pod Plutalom, ki vsebuje prek 1.000.000 kub. m mase visoke do 10 m.

Na splošno pa moramo vsi priznati, da smo rešili na Barju pred poplavami samo one površine, ki smo jih po potrebi samih kmetovalcev ali družbe smotrno zasipavali. Velike površine Barja smo pa zaradi nerednega privatnega in družbenega vzdrževanja zanemarili in stanje celo poslabšali. Pojavljajo se povsem nove zelo zamočvirjene površine z vedno slabšo kulturo.

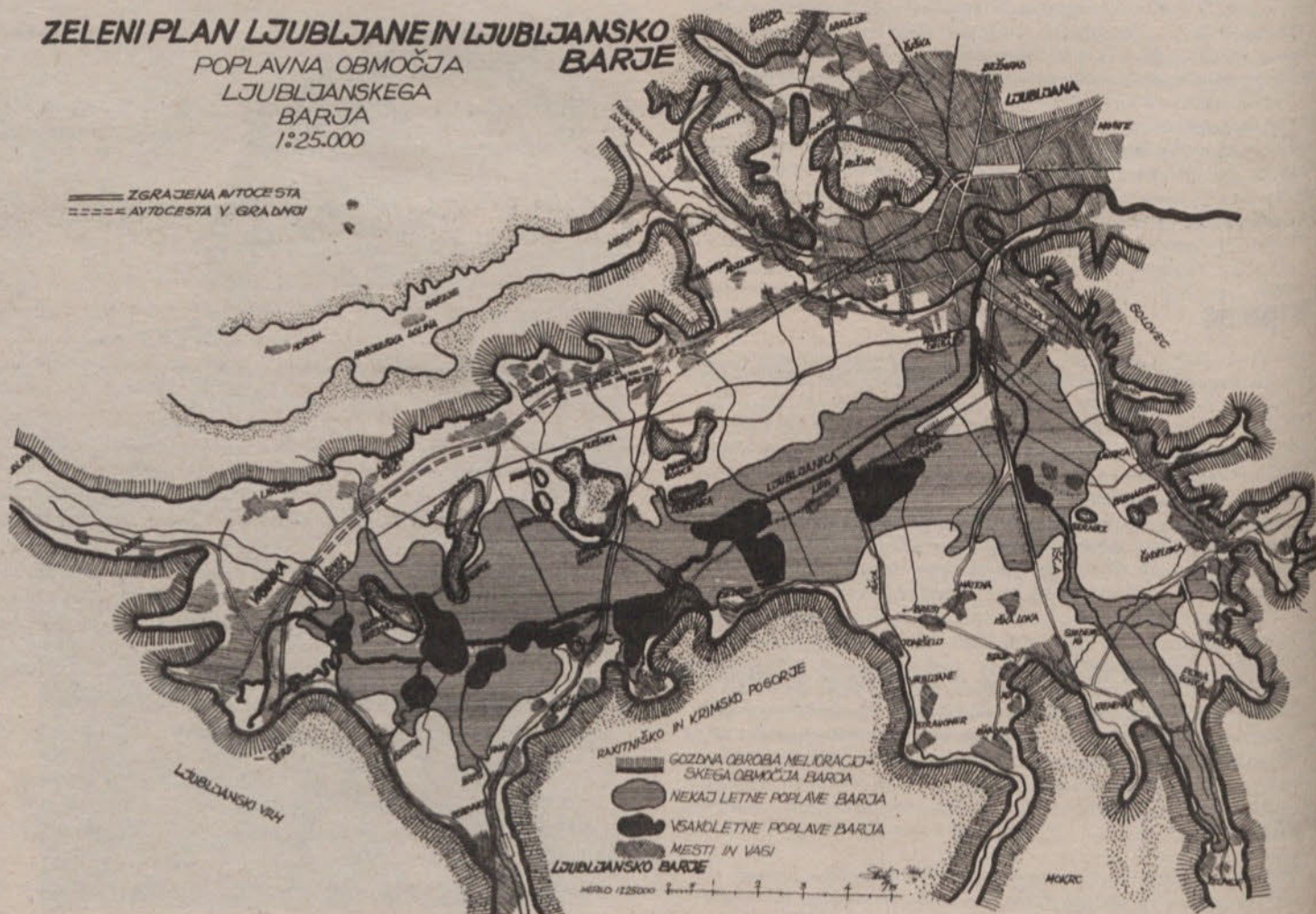
Po novem sicer sadimo topole na opuščeni travnikih, ne vemo pa, če je to le izhod v sili. Drevesnica gozdnih barjarjskih dreves med Škofljico in Pijavo gorico je porasla že v nizek gozd, pa še vedno ne zve javnost prav nič, kaj je in bo s to poskusno drevesnico.

Občina, mesto in območna vodna skupnost Ljubljana-Sava naj povabijo k sodelovanju vse interese, ki so v eni ali drugi obliki zainteresirani ali celo zadolženi za soriševanje vseh problemov Ljubljanskega barja.

Predolgo smo s tem posvetom odlašali, zato pa sedaj pohitimo.

ZELENI PLAN LJUBLJANE IN LJUBLJANSKO BARJE

POPLAVNA OBMOČJA
LJUBLJANSKEGA
BARJA
1:25.000

BOLJ USKLAJENA STANOVANJSKA POLITIKA

Sistemska vprašanja, srednjeročni razvoj mesta, interesna področja stanovanjskega gospodarstva, tako gradnja, vzdrževanje sklada stanovanjskih hiš v družbeni lasti in prenova ter družbena pomoč — to so osnovna vprašanja, ki jih bo obravnavala koordinacijska komisija za stanovanjsko problematiko pri mestnem svetu Zveze sindikatov Ljubljana v tem letu.

V skladu z Zakonom o združenem delu je treba dopolniti zakon o stanovanjski skupnosti, zakon o financiranju in programiranju družbeno usmerjene stanovanjske graditve (predvsem glede določitve in natančnejše opredelitve namembnosti trošenja sredstev, zbranih iz prispevka od oseb-

nega dohodka in amortizacijskega sklada hiš, vprašanje porabe sredstev skladov skupne porabe organizacij združenega dela ter vprašanja kriterijev pri dodejivanju posojil organizacij združenega dela in bančnih kreditov za reševanje stanovanjskih vprašanj).

Tudi zakon o stanovanjskih razmerjih in zakon o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lasti bosta deležna sprememb. Vsekakor je potrebna uvedba normativa stanovanjske površine na enega občana, ureditev vprašanja oddajanja stanovanj v podnajemniško razmerje, vprašanje statusa stanovanj upokojenih občanov, ko so le-ti v domovih za starejše občane ipd.

Komisija bo v letošnjem letu obravnavala tudi analizo izvajanja srednjeročnega programa stanovanjskega gospodarstva v Ljubljani v letu 1976 in programe stanovanjskih skupnosti ljubljanskih občin za letošnje leto.

Posebej pa se bodo v komisiji dogovarjali o graditvi družbenih stanovanj, ceni stanovanjske graditve, vprašanjih vzdrževanja stanovanjskih hiš, o stanarinah, o družbeni pomoči v stanovanjskem gospodarstvu in vseh tekočih vprašanjih.

Opisani program je obširen, poleg tega pa se vsiljuje vprašanje, ali koordinacija s takim programom ne sodi bolj v področje Socialistične zveze? **BORIS ČRNE**

IO SAMOUPRAVNE STANOVANJSKE SKUPNOSTI

O POVIŠANIH STANARINAH

Za odpravo zaostalega vzdrževanja stanovanjskih hiš v družbeni lasti bi po letnih planih potrebovali okrog 150 milijonov dinarjev. Pri tem pa niso všteta redna popravila kotlovnice, dvigala in drugih skupnih delov in naprav stanovanjskih hiš.

S 30-odstotnim povišanjem stanarin, ki bo predvidoma pričelo veljati 1. 5. 1977, se bodo sredstva po večala za 22,4 milijonov dinarjev. Dodatna sredstva se bodo delila takole: 20 odstotkov za amortizacijo, 20 odstotkov za tekoče vzdrževanje in 40 odstotkov za investicijsko vzdrževanje. Ostanek dvajsetih odstotkov bodo predvidoma uporabili za revitalizacijo, stroške upravljanja ter zakonske in pogodbene obveznosti.

Predvideno zvišanje stanarin napoveduje, da bodo morali stanovalci v družbenih stanovanjih globlje seči v žep. Vendar ne vsi enako. Koliko bo vsak nosilec pravice do stanovanja moral plačati stanarino, bo, kot je bilo tudi doslej, odvisno od višine dohodkov na člana gospodinjstva. Subvencioniranje stanarin ima nalogo ohraniti določeno raven standarda uporabnikov družbenih stanovanj v primeru, če bo povišana stanarina občutno posegla v družinski proračun.

Povišanje stanarin ima svoje utemeljene vzroke. Doslej so namreč stanarine krepko zaostajale za stroški, ki so bili potrebni za obnovo stanovanjskih objektov. Zavrlo potreb po povečanem obsegu vzdrževanja obstoječega sklada družbenih stanovanj je potrebno preiti na postopno uveljavljanje stroškovnih stanarin, to pa lahko izpeljemo le s povišanjem. Zato bo na osnovi resolucije o politiki izvajanja družbenega plana Slovenije za obdobje 1976—1980 v letu 1977 in predloga Zveze stanovanjskih skupnosti Slovenije in slovenskih občin skupščina mesta Ljubljane predvidoma konec marca prejela odlok o povišanju stanarin v letu 1977.

F. PREŠEREN

SVET ZA DRUŽBENOEKONOMSKI POLOŽAJ ŽENSK SI JE ZADAL

NOVE NALOGE

Pred kratkim, točneje 23. februarja 1977, se je prvič v novem letu sestel tudi svet za družbenoekonomski položaj žensk pri OK SZDL Ljubljana Vič-Rudnik. Če se še spominjate, je ta svet lansko leto med drugim sprožil tudi zelo obširno in družbeno zelo pomembno akcijo organiziranja varstva otrok v drugih družinah, skupno z VVZ in SIS za otroško varstvo naše občine, ki pa je to akcijo speljala naprej. Tako je bilo na dnevnem redu seje kot prvo poročilo o dosedanjem delu komisije za razvoj varstva v

varstvenih družinah v naši občini, ki deluje pri SIS za otroško varstvo. Ob tem lahko povemo, da imamo sedaj v naši občini skupaj 25 otrok v tovrstnem varstvu, s čimer nadomestimo že dva oddelka v VVZ.

Ob tem si je svet zadal nalogo, da prek KK SZDL apelira na krajevne skupnosti z namenom, da le-te vplivajo na vrtnice, da bodo bolj zainteresirani za tovrstno dejavnost, ker bo le tako temu namenjen denar tudi dejansko izkoriščen. Svetu za družbenoekonomski položaj žensk pri MK SZDL Ljubljana pa bo dal pobudo, da le-ta apelira na ustrezne organe, ki bi lahko vplivali na to, da s to dejavnostjo prodremo tudi v delovne organizacije.

Sledila je obravnava srednjeročnega programa dela sveta in izdelava programa dela za leto 1977. Tako je na prvem mestu nadaljnje spremljanje varstva v varstvenih družinah in pomoč tovrstni komisiji pri SIS za otroško varstvo. Prav tako bo potrebno izdelati poseben vprašalnik, namenjen vsem VVZ o problemih varstva otrok s poudarkom na organiziranem družbenem varstvu v družinah. S tem je povezano tudi izobraževanje varuhinj v vrteih in varstvenih družinah — tudi za to bo pripravljen poseben vprašalnik za VVZ.

Svet bo še naprej sodeloval pri organizaciji celodnevne šole. Prisotna bo tudi pomoč pri organizaciji izobraževanja mladih zakoncev in sodelovanje s socialnim centrom v naši občini pri preoblikovanju Zakona o družini.

Še poseben poudarek bo letos na obravnavanju položaja kmečke žene-proizvajalke v naši samoupravni družbi in njen odnos do samoupravljanja.

Veliko skrb pa bo svet posvetil evidentiranju kandidatov ob novih volitvah, ki so pred nami. V vsaki KS v okviru KK SZDL naj bi ob tej priložnosti zagotovili tudi delegata, ki bo zadolžen za sodelovanje s tem svetom.

Naj ob koncu povemo še to, da bodo članice sveta za družbenoekonomski položaj žensk ob 8. marcu, dnevu žena, obiskale vse žene v naši občini, ki sedaj varujejo na domu.

ANDREJA BERLAN

Plemenitost je obrodila sadove

Stopnja kulture v neki družbi morda nikjer ni tako očitna, kot v odnosu do tako ali drugače prizadetih ljudi. V Šiški je bil ustanovljen »Demonstracijsko eksperimentalni center« za duševno, srednje in težje manj razvite občane v Ljubljani, v katerem bo našlo prostor za delo okoli 40 ljudi. To so nove delavnice, ki delajo pod posebnimi pogoji in tako so zapolnile tovrstno vrzel v

Ljubljani. Načrtov je še mnogo, kajti nove konkretne družbene razmere postavljajo pred to ustanovo nove in vse bolj zahtevne naloge.

»Javna tribuna«
Ljubljana Šiška

Sprejemanje novih članov v ZK

Treba bo zagotoviti, da se bo v zvezi komunistov povečal delež delavcev iz neposredne proizvodnje — ugotavljajo v občinski konferenci ZK Ljubljana Bežigrad. — »Vsaka osnovna organizacija mora vsaj dvakrat na leto razpravljati o uresničevanju politike sprejemanja v ZK na svojem območju. S svojo idejno-politično dejavnostjo morajo organizacije zagotavljati pogoje za redni dotok novih članov.

Osnovne organizacije so dolžne zagotoviti, da se bodo v vrste članstva ZK vključevali tudi delavci v združenem delu, ki uspešno in ustvarjalno delajo na svojem delovnem mestu in ki so se uveljavili s konkretnim političnim delom.

»ZBOR OBČANOV« Ljubljana Bežigrad

Tekmovanje krajevnih skupnosti

Predsedstvo občinske konference SZDL Ljubljana-Center je v okviru vsesplošne akcije o tekmovanju krajevnih skupnosti pozvalo, da skupaj s samoupravnimi organi KS sprejmejo dogovor za pospešeno uresničevanje srednjeročnih programov KS v naslednjem petletnem obdobju kot svojo poglobljeno in stalno nalogo...

Slehera KS naj bi v tekmovalni del programa vključila le tiste naloge, ki so jih kot posebno aktualne sprejeli delovni ljudje ter občani. Razgovori v KS so pokazali, da je bilo pri dosedanjem delu v občini nepogrešljivo sodelovanje društev in organizacij pri razreševanju številnih vprašanj.

»DOGOVORI« — Ljubljana-Center

O delovanju hišnih svetov

V občini Center smo se odločili, da le v nekaterih primerih, ko ni bilo mogoče v stanovanjski hiši zaradi objektivnih ali subjektivnih razlogov izvoliti hišnega sveta, s pomočjo krajevne skupnosti ter na predlog stanovalcev hiše postavimo začasnega upravitelja, ki bo opravljal nujne zadeve s področja pristojnosti hišnega sveta... Pričakujemo, da se bodo v naši občini v vseh hišah v družbenem upravljanju stanovalci samoupravno organizirali in tako sami odločali o gospodarjenju hiše, v kateri živijo...

»DOGOVORI« — Ljubljana Center

Že zamuda

Javna razprava o osnutku samoupravnega sporazuma o ustanovitvi samoupravnih komunalnih skupnosti v Ljubljani je mimo, in tudi rok, ko naj bi komunalne interesne skupnosti oziroma samoupravne sporazume o ustanovitvi podpisali... Največ pripomb je prišlo iz Bežigrada in to pretežno iz delovnih organizacij... Na seji političnega aktiva so sklenili, da bodo nove predloge verificirale še družbenopolitične organizacije, nato pa bodo samoupravni sporazum o ustanovitvi komunalne skupnosti začeli podpisovati.

»ZBOR OBČANOV« Ljubljana Bežigrad

USTANOVLENE OBČINSKE KONFERENCE DELEGATOV TEMELJNIH RIZIČNIH SKUPNOSTI ZAVAROVALNE SKUPNOSTI »TRIGLAV«

Kakor je že znano, da sta se s 1. januarjem 1977 združili Zavarovalnica Sava in Maribor v Zavarovalno skupnost Triglav. Po samoupravnem sporazumu o konstituiranju in oblikovanju medsebojnih razmerij zavarovancev združenih v Zavarovalni skupnosti Triglav, upravljajo le-ti Zavarovalno skupnost neposredno po delegatih v organih temeljnih rizičnih skupnosti, rizičnih skupnosti, zavarovalne skupnosti in območnih skupnosti.

Po novi organiziranosti zavarovalstva poznamo pet temeljnih rizičnih skupnosti, in sicer: industrijsko, kmetijsko, prometno, komunalnih in družbenih dejavnosti ter osebnih zavarovanj. Te se potem združujejo v ustrezne rizične skupnosti, ki delujejo na območju SR Slovenije. Območno rizično skupnost tvorijo delegati iz vseh temeljnih rizičnih skupnosti na področju določene regije. Zavarovalna skupnost pa je samostojna samoupravna skupnost zavarovancev, v kateri združujejo zavarovanci svoja sredstva v temeljnih rizičnih skupnostih in rizičnih skupnosti za zavarovanje premoženja in oseb, zavarovalni delavci organiziranih v delovnih skupnostih pa svoje delo za izvrševanje zavarovalnih opravil.

Na področju ljubljanske regije ustanovljamo 21 temeljnih rizičnih skupnosti. Naša občina tvori industrijsko temeljno rizično skupnost s občinami Logatec, Vrhnika in Ribnica, kmetijska temeljna rizična skupnost pa je enotna za celotno regijo, razen občine Kočevje, ki se združuje v dolenski ob-

močni skupnosti. Prometno temeljno rizično skupnost ustanovljamo skupaj z delegati iz občin Grosuplje, Logatec, Ribnica in Vrhnika, temeljno rizično skupnost komunalnih in družbenih dejavnosti z delegati občin Logatec, Ribnica in Vrhnika, to isto velja pa tudi za temeljno rizično skupnost osebnih zavarovanj.

Ustanovne občinske konference delegatov navedenih rizičnih skupnosti so bile 25. februarja 1977. Delegati združenega dela ter krajevnih skupnosti so obravnavali Samoupravni sporazum o konstituiranju in oblikovanju medsebojnih razmerij zavarovancev združenih v zavarovalni skupnosti »Triglav«, Poročilo o delu Zavarovalnice Sava PE Ljubljana, Osnutek statuta Zavarovalne skupnosti »Triglav« ter izvolili delegate v temeljne rizične skupnosti in člane odbora za samoupravni nadzor v območni skupnosti. Občinskim konferencam delegatov predsedujejo KREK Alojz, GERKŠIČ Jože, PRETNAR Jurij, ŠTREKELJ Vlado ter LINDIČ Marta.

Glede na aktualnost je primerno, da ponovimo, kdo tvori posamezne rizične skupnosti.

V industrijski rizični skupnosti se združujejo zavarovanci naslednjih področij dejavnosti: industrija in rudarstvo, razen živilske industrije, proizvodnje pijač, proizvodnje krmil, proizvodnje in predelave tobaka, gozdarstvo, gradbeništvo, trgovina, razen trgovine z živilskimi proizvodi, obrt in osebne

storitve, razen izdelave živilskih proizvodov.

V kmetijski rizični skupnosti se združujejo zavarovanci naslednjih področij dejavnosti: kmetijstvo in ribištvo, živilska industrija, proizvodnja pijač, proizvodnja krmil, proizvodnja in predelava tobaka, trgovina z živilskimi proizvodi, vodno gospodarstvo in obrtna izdelava živilskih proizvodov.

V prometni rizični skupnosti se združujejo zavarovanci s področja prometa in zvez, gostinstva, turizma in motornih vozil občanov.

Rizično skupnost komunalnih in družbenih dejavnosti tvorijo zavarovanci s področij: stanovanjsko komunalne dejavnosti, finančnih, tehničnih in poslovnih storitev, izobraževanja, znanosti, kulture in informacij, zdravstvenega in socialnega varstva, družbenopolitične skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in družbenopolitične organizacije ter s področja premoženja občanov, razen v kmetijstvu in motornih vozil.

V rizični skupnosti osebnih zavarovanj pa se združujejo vsa živiljska zavarovanja in nezgodna zavarovanja.

Navedene rešitve zagotavljajo jasno usmeritev nadaljnega preobrazbenega procesa na področju zavarovalstva. Te pa še ne pomenijo zadnjega koraka, ki ga moramo v nadaljnjem razvoju opraviti zavarovanci — upravljalci, da bi zavarovalstvo v celoti zaživel kot neločljivi del sistema samoupravnega združenega dela.

—ZI—

V KRAJEVNI SKUPNOSTI TURJAK

ČRNE BARAKE
KOT GRAŠČINE

O tem perečem problemu smo se pogovarjali s predstavniki krajevne skupnosti in občinskega izvršnega sveta

V starih, davnih časih srednjega veka so si graščaki postavljali gradove na vrhovih hribov, na nedostopnih mestih, ki so obvladovala celotno pokrajino, na takšnih mestih, ki so bila vidna od daleč in s katerih se je videlo daleč. Tako mesto pa ni bilo le zaradi razgleda, temveč tudi zato, da se je že od daleč videla imenitnost grajskega gospoda, lastnika trdnjave.

Nekaj takšnih idej sta imela očitno lastnika dveh vikendov, ki sta jih postavila na vrhu lepega hriba, planjave pri vasi Mali Ločnik pri Turjaku. Razlika je le v tem, da danes ni več srednji vek, da to niso graščaki in da vikend hišici kazita okolico. Ena od njih je verjetno zaradi skladanja z okoljem pobarvana zeleno, vendar je še najbolj podobna lopu za shranjevanje orodja, ki si jo je postavil siromašen kmetič iz starih desk. Druga vikend hišica je lepša, vendar enako kot prva ne sodi na vrh pobočja, na sredo planjave, v sredino najboljše zemlje in njiv. Če smo iskreni, je treba priznati, da sta obe hišici popolnoma pokvarili videz pokrajine. Zato nikakor ne sodita tja!

Ta dva primera sta najbolj kričeča v krajevni skupnosti Turjak, kjer imajo veliko črnih gradenj. S prizanesljivostjo gledajo prebivalci tiste črne gradnje, ki so umaknjene na robove, v odročne predele, v vasi ali pa so stanovanjske hiše, torej stavbe, ki resnično nudijo nekomu streho nad glavo in so torej nuja, ne pa luksuz.

»Če bi šlo za stanovanjsko hišo, bi verjetno tudi tu zamižali in se ne bi pritoževali na vse konce in kraje,

vendar gre tu za ne nujno reč. Zato bomo do zadnjega vztrajali pri rušenju teh nakaz in se bomo pritoževali na vse organe do Beograda, če občina ne bo rušila teh dveh vikendov,« nam je povedal ANTON PETRIČ, ki je pooblaščen od KS Turjak, da to reč z vikendi pripelje na čisto.

»Naša nesreča se je začela s tem, da sta se v naši vasi Mali Ločnik odločili dve gospodarstvi, da ne bosta več obdelovali zemlje v nekdanjem obsegu in jo bodo zato nekaj prodali. In so res začeli. Prodajati so začeli svoje parcele na pobočju nad cesto, prodajajo zemljo, ki je najboljša v tem okolišju in to dajejo za zidavo. Parcele so na sončni strani in so za kmeta prava polslastica.

Zato smo ponujali lastnikom drugo zemljo, ki ni bila tako rodovitna, naj jo prodajo za vikende, pa še okolice ne bi kazili tam, pa niso hoteli zamenjati. Ta dva kmeta sta se odločila spremeniti tudi namembnost zemljišča kar je po zakonu prepovedano, saj je to kmetijsko področje in ni namenjeno zazidavi. Vse naše opozarjanje in protesti vseh občanov (izjemi sta le dve gospodarstvi) so naleteli na gluha ušesa.

Naša dobra rodovitna zemlja izginja pod težo vikendov na drugih njivah, kjer bi bilo bolje za vikende, pa se pase na naših skromnih posevkih divjad. Vidite v kakšnem položaju smo! Če bi na tem področju gradili javni objekt, tudi ne bi nihče nič rekel, vendar tako in to na črno, to pa ne gre! Zaradi obeh vikendov trpijo tudi naše parcele v sosesčini. Vikendaša sta že začela zasajati smrečice in bo torej imel vsak svoj gozdiček, ki bo metal senco na naše parcele. Svojo parcelo bodo ogradili in že sedaj pošiljajo otroke igrati nogomet na naše parcele in na naše posevke. Vse nam bodo uničili!

Proti takšnemu ravnanju je protestirala že občinska zemljiška skupnost, vse naše družbenopolitične organizacije, vsi vaščani, pa nič ne pomaga. Čakamo na ukrepe oddelka za komunalne in gradbene zadeve občine Vič-Rudnik, pa ukrepov doslej še ni bilo. Hodili smo se pritoževati že nič kolikokrat, vikendi pa še niso porušeni. Opozarjali smo tudi že inšpekcijo, pa so povsod gluha ušesa. Vikenda stojita, vendar se ne bomo sprijaznili s tem,« pravi Anton Petrič.

Predsednik krajevne konference SZDL Turjak VOJKO CENTA: »Dva iz vasi prodajata in vikendaši postavljajo svoje barake brez kakršnihkoli dovoljenj. To ne gre! Tema dvema vaščanoma ne uspemo dopovedati škodljivosti njunega početja, zato bi morala občina zadevo urediti po zakonski plati. S temi gradnjami uničujejo rodno zemljo. Vse družbenopolitične organizacije so protestirale in nekateri so tako razburjeni, da grozijo, da bodo te črne vikende sami podrli.

Naše mišljenje, saj smo tisto osnovno, baza, od koder naj izhaja vse, bi morali upoštevati. Ta dva vikenda, ki kazita okolico, je treba podreti! Je še nekaj črnih vikendov, vendar so umaknjeni in skriti. Te bi bilo mogoče legalizirati. Prav tako bi bilo možno legalizirati okoli 30 na črno zgrajenih hiš, saj so to stanovanjski objekti in so res nuja. To bi bilo mogoče

vključiti v obstoječo arhitekturo, ta dva vikenda pa nikakor ne, saj kvarita celo pokrajino.»

Vodja oddelka za urbanizem pri skupščini občine Vič-Rudnik dipl. arh. ALENKA JERŠEK: »Problem črno zgrajenih vikendov je pereč ne le na Turjaku, tudi v Polhovem gradu in še marsikod. Nekaj bo treba ukreniti, je pa vprašanje, kako zadevo speljati. S sprejetjem urbanističnega programa za območje Ljubljane je bila določena namembnost površin, med katerimi so bile določene površine za stanovanjsko pa tudi za vikend gradnjo.

Izvajanje tega v praksi je bilo prepuščeno krajevnim skupnostim. Tedaj bi morala leta 1972 krajevna skupnost Turjak pripraviti plan namembnosti površin in določiti področja za stanovanjsko gradnjo, za vikende in za kmetijstvo. Tega plana pa niso naredili in ena posledic so tudi črne gradnje. To izvajanje pa sedaj po novem odloku ni več v pristojnosti krajevnih skupnosti, temveč Zavoda za urejanje stavbnih zemljišč. To da v KS niso naredili programa, je eden vzrokov črnih gradenj.

Drugi vzrok črnih gradenj je sproščena prodaja kmetijskih zemljišč. Tako se sedaj lahko vsakdo spomni in prodaja zemljo, ki je rodovitna in dobra, pa mu nihče ne more nič. Samo gradnjo na taki zemlji pa je potem težko preprečiti, ker se črnograditelji ustavitvenih določb sploh ne ustrašijo, ampak tvegajo kazen (celo zaporno) in gradijo do konca. Potem pri-

dejo k nam in pravijo: »Zdaj sem odsedel in plačal, je sedaj v redu?«

Predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Vič-Rudnik FRANCE MARTINEC: »Krajevna skupnost nam je primere prijavila. Mislim, da bi morala svoj delež bremena boja proti črnim gradnjam nositi tudi krajevna skupnost. V KS bi se morali dogovoriti s sovaščani, da naj ne prodajajo zemljo. KS bi morala prodajo usmerjati, tega pa ne dela oziroma ne uspeva. Mi prodaje ne moremo prepovedati, ker nimamo za to nikakršne pravice. Čim je zemlja prodana, se gradnja začne. Črnograditelji se poživizgajo na vse naše odločbe in gradijo. Edino učinkovito je to, da kmetje zemlje ne prodajajo. Marsikaterega kmeta je premamil denar, ki ga dobi za parcelo. Urediti pa bi bilo treba cone, v katerih bi bilo moč graditi vikende, tako da lahko interesentu takoj ponudiš parcelo in vsa dovoljenja, ne pa da ga pošiljaš od kmeta do kmeta. Potem pa pride do takšnih pojavov. Vikend področje je tudi naša občina večkrat odpirala preveč neorganizirano, saj imamo organizirano vikend gradnjo le na Rakitni.«

V krajevni skupnosti bi se morali vaščani nedvomno med seboj pogovoriti in doseči sporazum, da v bodoče nihče več ne bo prodajal takšnih parcel. Za to kar pa je, je le en izhod: vikendi morajo s področja, saj kazijo celotno pokrajino.

MILOVAN DIMITRIČ

NOVI KOMANDIR POSTAJE MILICE NA RUDNIKU

O PROMETNIH VOZLIH

Novi komandir oddelka postaje milice na Rudniku je FRANCI PETRIČ. Potem ko je končal višjo šolo, je prišel iz Grosupljega na postajo milice Vič-Rudnik, kjer je prevzel mesto komandirja oddelka. Oddelk Rudnik ima svoje značilnosti. Večkrat se precej razlikujejo od matične postaje na Viču. Novi komandir oddelka se je hitro privadil okolju in v kratkem času njegovega službovanja na Rudniku so zabeležili miličniki že nekatere lepe uspehe.

Nov človek opazi vrsto posebnosti, ki marsikomu uidejo, ker se mu zdijo vsakdanjost, povsem normalna stvar. Kaj je značilno za delo na oddelku Rudnik?

»Kar zadeva javni red in mir nimamo dosti težav, saj je bila edina resna in večja zadeva nasilniško vedenje zlikovcev na Kureščku. Večkrat pa moramo posredovati v družinskih zadevah. Tega je veliko. Prijavi eden ali drugi zakonec, ali pa sosedje, ki ne morejo več poslušati preprirov in pretepov,« nam je povedal Franci Petrič.

»Najhuje tare naš oddelk promet. Kočevska cesta je problematična. Bile so že smrtne nesreče, treba jo bo modernizirati in prilagoditi gostemu prometu. Tudi most na Izanski cesti je kritičen in kliče po popravilu.

Pri nas imamo dosti lažjih prometnih nesreč, kjer pride le do materialne škode. Do tega prihaja zaradi naletov in prehitavanja. Marsičesa pa so krive tudi slabe označbe na vozišču. Prehodov za pešce skorajda ni videti v najlepšem soncu, saj so črte zbrisane, da o vidnosti ponoči ne govorim. Ob prehodih bi bilo nujno postaviti za varnost pešcev in tudi voznikov opozorilne utripajoče prometne znake in tudi prehode za pešce osvetliti. To bi precej pomagalo k večji prometni varnosti.

Precej pred Karlovskim mostom bi morali zarisati ustrezne označbe na cestišču, tako da bi tisti, ki vozijo po notranjem pasu, vedeli, da je namenjen le vozilom, ki zavijajo v Moste, ne pa da sedaj nastaja gneča pred mostom, kjer silijo z obeh pasov na most. Avtobus naj še naprej vozi po notranjem pasu in se pred mostom vključuje na zunanji pas in torej vozi v središče, medtem ko naj osebna vozila s tega pasu zavijajo le

desno. Tako bi se promet odvijal hitreje. Seveda pa je zaradi razporeditve treba postaviti ustrezne table in zarisati označbe že daleč pred Karlovskim mostom, že pri križišču.

Letos bo hudo v turistični sezoni. Na to se že sedaj pripravljamo in upam, da bomo uspeli zagotoviti kolikor toliko normalen in hiter promet,« nam je še povedal Franci Petrič.

Franci Petrič

NEKATERIM DOGODKOM OB ROB

KUREŠČEK NE RABI NASILNEŽEV!

»Ubili te bom! Auuuuuuu!«, potem pa lom, resk, ropot, tekanje in spet zverinski kriki. Gostom je ledenela kri v žilah, pa osebju tudi. Vsi skupaj so čakali najhujšega. Ga bodo ubili? Zaklali? Koga se bodo potem lotili? Vse je preveval občutek strahu, tistega hudega strahu, tudi strahu pred smrtjo. Gostje se je zateklo povsem na vrh, tam na konec hodnika so se stisnili v sobico in družno čakali. Nekako so upali, da se bodo če bo treba, lažje vsi skupaj uprli, zaklenjena vrata tako ali drugače ne bi dolgo zdržala.

Bo natak sam sebe obrnil in s tem tudi ostale? To je bilo vprašanje, ki so si ga postavljali tako gostje kot osebje. Bo šef pravočasno prišel v osem kilometrov oddaljeno dolino do telefona, da bo poklical miličnike? Bo pravočasno pripeljal pomoč, dokler ne bo najhujšega? Vsi so se bali in trepetali, pa ne le zase, temveč tudi za osamljenega natakarja, ki se je upiral in se branil pred nasilneži. Pomagati si ni upal iti nihče.

Kdo bo le tvegaj in stopil na pot znanim nasilnežem. Vsi so šteli sekunde in upali, da bo šef pripeljal po zasneženi poti čimprej v dolino in da bodo prišli miličniki čim hitreje. Miličniki so bile tiste odredilne osebe, ki so jih vsi pričakovali.

In keje je bilo to? Chicago? Ne! Turčija? Ne! Prejšnje stoletje? Ne! To vse se je dogajalo 1. januarja letos, leta 1977, pozno popoldne, ko je bil že mrak, na Kureščku v planinskem domu gostinskega podjetja Vič. Take groze marsikdo še ni doživel.

Ta slučaj pa ni bil prvi. Že kmalu po otvoritvi, za 29. novembra lani so bile resne težave, razgrajanje in pretepanje ter nasilniško vedenje. Ta slučaj tudi ni bil zadnji. Še 21. januarja so ogrožali goste in delali škodo nasilneži in tudi 29. januarja. »Junakom« so tedaj presekali pot, v dobro pripravljeno akcijo, miličniki postaje milice Vič-Rudnik. Pretepači in nasilneži so se znašli za zapahi.

Pa si poglejmo, kdo so ti nasilneži in uničevalci družbenega premoženja? Postaja milice je podala kazensko ovadbo tožilstvu zaradi nasilniškega vedenja in poškodovanja tuje stvari za nasilneže:

ANTONA JAMNIKA z Iga (je star znanec miličnikov, saj je bil že večkrat kaznovan), ANTONA KRIŽMANA iz Ljubljane (tudi star znanec miličnikov, saj je bil že trikrat kaznovan), FRANCA ŽELEZNIKA z Iga, ANDREJA PAHERJA z Bresta in ANTONA CIMPERMANA iz Iške vasi.

Te »junake« so prijeli miličniki pri njihovem doslej zadnjem razbijanju in nasilniškem vedenju in pretepanju. Prvi trije navedeni so nekakšni vodje, ki uvajajo mlajše, ki jih vodijo s »skrivenosti« svojega kvazi junaštva, ki se odraža v tem, da jih pet napade enega malega, ki se odraža v tem, da štirje pristopijo k mizi nekega gosta, po možnosti še ženske in ji vzamejo pijačo in jo spijejo, v tem, da razbijajo inventar in so sploh »frajerji«.

»Junaki« so po prihodu miličnikov, ki so čakali na »junaštva« v zasedi, postali krotki kot ovčke, saj so se vedno lotevali le šibkih ali pa cela skupina enega samega. V zapor, kamor so jih miličniki odpeljali do iztreznitve, so odšli pohlevno kot politični kučki.

Miličniki postaje milice Vič-Rudnik so bili tudi tokrat uspešni in so rešili goste, dom in vse mirne državljane na dedle, ki se je na Kureščku pojavljala največkrat za praznike ali konec tedna.

Komandir postaje milice Vič-Rudnik ANTON SOVDAT: »Storilci so vedno prihajali na Kurešček že pod vplivom alkohola. Zato jim tam seveda niso hoteli niti smeli dati pijače. Nato so začeli izzivati in razbijati. Izzivali so osebje, ga napadali, izzivali so goste in jih napadali, obnašali so se kot da bi bili gospodarji na svoji lastni zemlji.

Da živijo v urejeni skupnosti, kjer mora biti prostora za vse ljudi, so kar pozabljali. Nekateri tega ne bi smeli, saj se imajo celo za družbeno aktivne. Zato smo tudi predlagali občinskim političnim organizacijam naj razpravljajo o liku teh ljudi, ki jim nikakor ni prostora v nobeni od organizacij. Vsi pričakujemo ostre ukrepe. Naštete smo predali javnemu tožilstvu, nekaj drugih »kompanjonov« pa smo odstopili v obravnavo sodniku za prekrške. Za sedaj smo zadeve uredili,

tako da lahko pošteni državljani spet v miru pridejo na zabavo na Kurešček.»

Ti izgredi pa niso ostali brez posledic. Pa tudi ne mislimo na številnih razbiti inventar, temveč na odmev tega pri gostih, ki so jih nasilneži preganili. Pa niso preganili le gostov. Celotno osebje doma na Kureščku je zaradi izgredov teh nasilnežev dalo odpoved in odšlo. Z vsem tem je nastala tudi večja družbena škoda, za katero bi morali nasilneži tudi odgovarjati. Tu gre tudi za dobro ime doma na Kureščku, saj kdo razen miličnikov si bo še upal iti tja, če bo vedel, da tam razbijajo in se pretepaajo takšni kot sta Jamnik in Križman? O tem so spregovorili tudi v krajevni skupnosti Golo-Škrilje-Zapotok, ko so zadevo obravnavali in zahtevali ureditev razmer in ostre kazni za nasilneže.

Na Kureščku imajo s temi zlikovci že od prej slabe izkušnje. Eden od momentov, ki so pred leti botrovali odločitvi, da se dom zapre, je bilo tudi nasilniško obnašanje in nenehni pretepi, v katerih pa so že tedaj sodelovali nekateri, ki so bili tudi sedaj v nasilniški skupini.

O dogodkih na Kureščku je spregovoril tudi že izvršni svet občinske skupščine in zahteval ostre kazni in ostro posredovanje miličnikov ob vsakem nasilniškem vedenju. Miličniki so uspešno vzpostavili red in to je nujno potrebno tudi ohraniti, če naj Kurešček normalno posluje in da si bodo tja upali tudi pošteni ljudje.

O »junaštvi« navedenih razgrajalcev bo razpravljalo sodišče in prav bi bilo, da bi jih kazni s svojo višino prepričala, da njihovo vedenje ni pravilno. O Jamniku pa bodo spregovorile še družbenopolitične organizacije, saj je član ZK in je opomin, ki ga je dobil od organizacije, le premila kazen za tako vedenje. Takšnih v naši ZK ne potrebujemo in jih je treba izključiti.

Obstoj in delovanje doma na Kureščku, v katerega so bili vloženi znatni družbeni denarji, ne sme biti ogrožen zaradi takšnih nasilnežev, temveč naj bo res prijetna izletniška točka.

MILOVAN DIMITRIČ

**dobili smo
pismo**

ZAVAJANJE OBČANOV ALI NEVEDNOST?

V delegatski prilogi »Naše komune« št. 12 z dne 19. 12. 1976 je na strani 21 pod točko 2 Krajevne skupnosti Rožna dolina postavljeno vprašanje, zakaj se v letu 1976, kljub v proračunu zagotovljenim sredstvom ni izvršila rekonstrukcija ceste VI. Odgovor na to vprašanje je v celoti neprepričljiv in skrajno neodgovoren. Dejstva so namreč popolnoma drugačna.

Strokovna ocena, ki se citira v odgovoru, bi lahko in morala ugotoviti, da je vozišče tako uničeno, da je nujno potrebna obnova v celoti. Če bi namreč le samo eden izmed strokovnjakov le enkrat v dežju pešal po imenovani ulici in bežal pred pljuskovi vode, bi svoje strokovno mnenje takoj spremenil, oblačila pa odnesel v kemično čistilnico. V dokaz te trditve naj si ogleda pročelja hiš št. 22, 24 in 26, na katere sem kot lastnik moral do oken obložiti fasado z aluminijastimi ploščami, pa nam kljub temu pljuska vsa brozga do sredine oken, katerih pač ne moremo zazidati, saj potrebujemo zrak, pa čeprav onesnažen z izpušnimi plini motornih vozil, ki jih je na omenjeni cesti največ v celi Rožni dolini. Na ostalih hišah že leta odpada omet, da o razpokah ne govorimo. Novejšim hišam, ki so srečno umaknjene od stavbne črte, pa pljuski vodene brozge nenehno uničujejo ograje. Trditev, da omejitev hitrosti na 40 km-uro preprečuje ustvarjanje udornih jam, je nevzdržna, da ne rečem smešna. V to se lahko vsakdo prepriča, če to želi. Dejstvo je namreč, da nihče omejitve, tudi vozniki avtobusov, ne upošteva, ker pač ni niti občasnih kontrol hitrosti in ustreznih kazni.

Resnici na ljubo moram povedati, da so v letu 1976 delavci Komunalnega podjetja na nekaj najbolj uničenih mestih odstranili uničeni asfalt in betonsko podlago, jo obnovili do grobega asfalta, pozabili pa tega prekriti s finim asfaltom, tako da so sedaj vrtine še večje, s tem pa tudi večje zastajanje vode. Že v letu 1975 dne 5. 12. smo v »Dnevniku« prebrali odgovor vodje vzdrževalne službe pri Komunalnem podjetju Vič, Viktorja Rusa na vprašanje postavljeno »Zelenemu telefonu«, da za rekonstrukcijo c. VI. še nimajo gradbenega dovoljenja, in to v lastni občini ter da bodo z deli pričeli pomladi leta 1976, luknje pa zakrpali takoj, ko bo to dopuščalo vreme. Od te obljube je bilo pa izvršeno le-to, kar je navedeno v gornjem odstavku.

Vse navedeno je dejanski prikaz obstoječega stanja, za katerega izboljšanje prosijo vsi prizadeti že več let, vendar brez vidnega uspeha. Prosimo tudi pojasniti, zakaj ni asfaltiran tudi severni hodnik, ob katerem prav tako stanujejo davkoplačevalci, kot ob južnem. Vprašujem tudi, zakaj ne bi preusmerili avtobusne proge na c. VIII, ki je mnogo širša, popolnoma neobremenjena, hiše pa odmaknjene z mnogo širšimi pločniki kot na c. VI. Omenjena prestavitve proge bi bila združena le z minimalnimi stroški utrditve ceste XV. med cestama VIII. in VI.

V imenu prizadetih občanov
IVAN TOME

ODGOVOR

»V letu 1976 je bila rekonstruirana Škrabčeva ulica in Cesta VI na odseku od Štrekljeve do Ceste III po programu, ki ga je sprejel izvršni svet skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik. O obsegu programa, ki je temeljil na zagotovljenih finančnih sredstvih, je bila obveščena tudi občinska skupščina ter občani z objavo v Naši komuni.

Po tem programu je bil preostali del Ceste VI, ki lansko leto ni bil rekonstruiran, le redno vzdrževan, pri čemer pa ugotavljamo, da je več udarnih jam nastalo z nestrokovno izvedenimi prekopi posameznih stanovalcev, kar gotovo prispeva k poslabšanju vozišča.«

ING. SREČO ZORN

Oddelek za gradbene in komunalne zadeve

**BRALCI,
SODELUJTE
S SVOJIMI
PRISPEVKI
V NAŠI KOMUNI!**

NISMO BILI POZABLJENI

Pred novim letom 1977 je terenska skupnost na Brdu priredila najstarejšim občanom v domu na Bokalcih lep večer, kjer so nam prijazne članice RK postregle z obilno gorko zakusko. Nato pa smo preživeli nekaj ur v toplenem prostoru pri kozarčku vinca lep večer v medsebojnem kramljanju, pri čemer smo obujali spomine na daljno mladost.

Tovariš predsednik KS pa nam je v lepem nagovoru zaželel srečno Novo leto 1977. Starejši občan nam je pa v verzih recitiral jesen življenja, s katero nam je predočil, da je tudi v jeseni življenje lepo v naši lepi svobodni domovini.

Vsem pa, ki ste sodelovali pri tem lepem večeru, prav srčna hvala, posebno pa predsedniku KS tov. Črtancu in predsednici tov. Meri, ki sta nam preskrbela celo avto prevoz ter tudi tistim, ki so dali vozila na razpolago in izvršili prevoz.

HVALEŽNI STAREJŠI OBČANI BRDA

PARKIRIŠČE TOVORNJAKOV NA DOLENJSKI CESTI

Vsak dan se vozimo s »3« mimo parkirišča tovornjakov blizu mestnega avtobusnega postajališča na Dolenjski cesti ter slišimo opazke potnikov, v kakšnem stanju je ta parkirni prostor. Ob deževnem vremenu so to same mlake in mlakuže, ki kazijo naravno okolje. Ali je to po zakonu o čuvanju narave dopustno?

Če je ta prostor določen za parkiranje tovornjakov potem naj bi bil vsaj dobro urejen, ne pa samo travniški pas, ki se spremeni ob vsakem deževju v mlakužo, ker ga takšni tovornjaki popolnoma »steptajo«!

Lahko bi nanj nasuli »kamenje in pesek« — ali pa naj bi ga utrdili in posodobili oziroma asfaltirali. Seveda pa nastane pri tem »vprašanje financiranja tega prostora«?

Nekaj naj bi po mnenju vseh prispevala komunala ali cestni sklad krajevne skupnosti, drugi del bi pa morali prispevati lastniki tovornjakov, ki tam parkirajo. O tem bi bilo potrebno se pogovoriti in na vsak način izboljšati sedanje stanje.

KJE JE PESEK?

Avtobusno postajališče pri Gasilskem domu na Rudniku je zelo prometno, saj tam izstopajo krajanje, ki se vračajo iz mesta, pa tudi učenci osnovne šole. V kakšnem stanju pa je? Sedaj je stalno deževje ter je postajališče ena sama mlaka ali luža. Pa še spodrsne ti lahko ob izstopu iz avtobusa, ki ima visoke stopnice.

Ali ne bi mogel kdo imeti pripravljenih nekaj samokolnic peska, ter posuti, da bi se dno posušilo in utrdilo?

TRGOVSKA MREŽA NA RUDNIKU

Od starega obračališča proge 3 proti Lavrici oziroma novemu obračališču je zrastle veliko zasebnih stanovanjskih hiš. Nekatere so tudi dvonadstropne in lepo urejene. Na tem delu Rudnika je šola, cerkev, pokopališče, torej precej obljuden kraj.

Kako pa je na tem predelu poskrbljeno s trgovsko mrežo? Tu ima trg podjetje Mercator svojo poslovalnico, a je premalo založena, četudi je še kar prostorna. Nima dovolj mesnih izdelkov. Večkrat, zlasti ob sobotah zmanjka kruha, ki ga druge dni, ko gredo občani v službo v mesto, sami preskrbijo.

Trgovske prostore bi lahko podaljšali proti cesti, kjer je lep prostor. Lahko bi uredili manjšo samopostrežno trgovino, ki bi imela tudi še nekoliko tekstila. Res je, da bo v doglednem času zgrajen trgovski center na Rakovniku, a je za ta predel — predaleč. Večkrat potožijo tukajšnji krajanje tudi zaradi pomanjkljive trgovske preskrbe, menda ne bi bilo toliko stroškov z adaptacijo sedanjega lokala? Najbrž bi še iz Lavrice imeli tu kupce!

STANKO SKOČIR

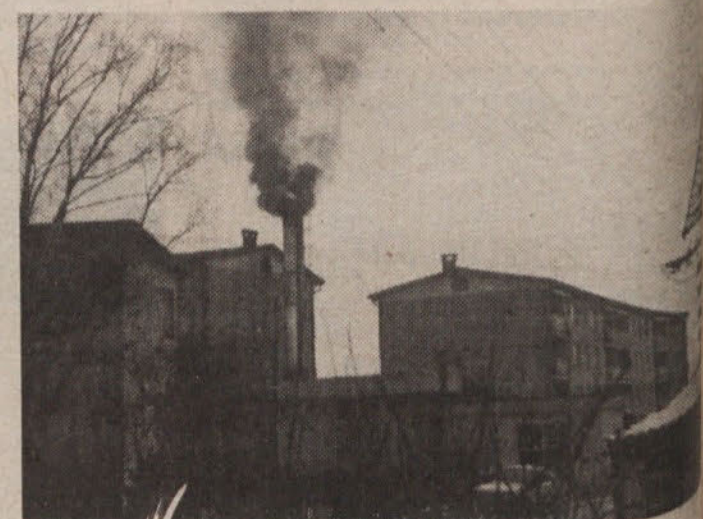

IZ DVEH ZORNIH KOTOV je naš fotoreporter posnel zunanji poslovni center na Riharjevi cesti. Tu ima sedaj prostor Ljubljanska banka (ekspozitura za viško občino), krajanje Kolozije in okolice pa so končno dobili težko pričakovano trgovino. To jo je zgradil Mercator.

NOVA SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA V VELIKIH LAŠČAH

Kmetijska zadruga Velike Lašče je te dni v stari zgradbi druge obnovila sodobno samopostrežno trgovino. Ta nova, hodno potreben objekt vsekakor predstavlja za tamkajšnje krajanje pomembno pridobitev. (Foto: France Modic)

DIM IN SMRAD OB ZELENI POTI

Mnogo besed smo že izrekli okrog čistega ozračja in varnosti človekovega okolja, pa zdi se, da še vedno premalo. Prebivalci Zelene poti in bližnje okolice v krajevni skupnosti Kolozije morajo še vedno zapirati okna, saj se iz te toplarne dan za dan valijo dimni stebri in strupen smrad. Koliko časa še?